

GAZETA POLSKA

W BRAZYLII

Warunki prenumeraty

W Brazylii rocznie: 10\$000 z góry, 11\$000 z dołu. W Argentynie: 6 pesów, w Ameryce Północnej i w Europie 3 dolary.
Numer pojedynczy: 300 rejsów.
Wychodzi razna tydzień
sawane w środy

Adres dla listów i przesyłek pieniężne
(„Vales postais” i „cartas com valor”)

„Gazeta Polska w Brazylii”
Curitiba — Parana — Caixa postal B.
Redakcja i Administracja
mieści się przy ulicy Conselheiro Laurindo N. 6
blisko Uniwersytetu Parańskiego.

WYDAWCA: Franciszek Wochnik | REDAKTOR: Ignacy Sklarski

N. 29

Curitiba, Środa dnia 20 Lipca 1927

Rok XXXV

Juljusz Słowacki

(Ciąg dalszy.)

Smutek i melancholja były w ówczesnej poezji w modzie. Poeta angielski Byron wprowadził do swej poezji nutę melancholji, a za nim uległy tej modzie poezje wszystkich prawie krajów. Słowacki zdaje sobie sprawę, że obok własnego smutku odgrywa tu również rolę i moda literacka, to też w jednym z ustępów poematu „Beniowski” mówi o tem napół żartobliwie:

„O melancholjo! Nimfo, skąd ty rodem? Czyś ty chorobą jest epidemiczną? Skąd przyszłaś do nas? Co ci jest powodem, że teraz nawet szlachtę okoliczną Zarażasz? — Nimfo! za toim przewodem Ja sam wędrówkę już odbyłem śliczną! I jestem dzisiaj — niech cię powie trzystał Nie Polak — ale istny Bajronista... Trochę w tem wina mojej młodości, Trochę tych grobów, co się w Polsce mnożą, Trochę tej ciągłej w życiu samotności Trochę tych duchów ognistych, co trwożą, Pałcami grobów pokazując kości, Które się na dzień sądny znów ułożą I będą chodzić, skrzypiąc, płacząc, jęcząc; Aż wreszcie Pana Boga skruszą dręcząc.

Na obczyźnie zdala od kraju smutek poety łączy się z tęsknotą do ojczyzny. Słowacki w wielu utworach daje tej tęsknocie wyraz. Najpełniejszy wyraz temu uczuciu daje poeta w „Hymnie o zachodzie słońca”, który jest przepelniony całym jednym wielkim smutkiem i tęsknotą za daleką utraconą Ojczyzną.

„Smutno mi Boże, dla mnie na zachodzie Rozlałeś tęczę blasków promienistą, Przede mną gasisz w lazurowej wodzie Gwiazdę ognistą, Choć mi tak niebo Ty zlocisz i morze, Smutno mi Boże! Jak puste kłosa z podniesioną głową, Stoję rozkoszy próżen i dosytu, Dla obcych ludzi mam twarz jednodakową, Ciszę błękitu; Ale przed Tobą głębi serca otworzę Smutno mi Boże! Jako na matki odejście się żali, Mała dziecina, tak ja płaczu bliski, Patrząc na słońce, co mi rzuca z fali Ostatnie błyski, Choć wiem, że jutro błysną nowe zorze, Smutno mi Boże! Dzisiaj na wielkim morzu obłąkany, Sto mil od brzegu i sto mil przed brzegiem, Widziałem lotne w powietrzu bociany Długim szeregiem. Żem je znał kiedyś na polskim utojgorze, Smutno mi Boże! Żem często dumiał nad mogiłą ludzi, Żem prawie nie znał rodzinnego domu, Żem był jak pielgrzym co się w drodze trzudi Przy blaskach gromu, Że nie wiem gdzie się w mogiłę położę, Smutno mi Boże! Ty będziesz widział moje białe kości. I w straż nie oddane kolumnowym czołom;

Alem jest jak człowiek co zazdrości Mogił popiołom... Więc, że mieć będę niespokojne łożo, Smutno mi Boże! Kazano w kraju niewinnej dziewczynie Modlić się za mnie codzien... a ja przecie Wiem, że mój okręt nie do kraju plynie, Płynąc po świecie... Więc, że modlitwa dziecka nic nie może, Smutno mi Boże! Na tęczę blasków, którą tak ogromnie Anieli Twoi w niebie rozposiarli, Nowi gdzieś ludzie w sto lat będą po mnie Patrzący-marli, Nim się przed moją nicością ukorzę, Smutno mi Boże!

W wierszu tym mamy różne odcienia tego samego uczucia. Napisał go poeta pod wpływem widoku pięknego zachodu słońca na morzu. Ale pomimo zachwyty pięknem przyrody, czuje się poeta smutnym. Czuje się samotnym, „sto mil od brzegu, sto mil przed brzegiem” i widok bocianów, które kiedyś znał w Polsce, napełniają jego serce bólem. Czuje się bezdomnym, blakającym się pielgrzymem” co się w drodze trzudi przy blaskach gromu. Smutno mu, że bezsilną jest nawet modlitwa niewinnego dziecka i smutno mu wreszcie, że za sto lat inni nowi ludzie będą na ten sam zachód słońca patrzali. Nad temi wszystkimi smutkami panuje jedno przewodnie uczucie — tęsknota do kraju. Ale obok tęsknoty do kraju poeta tęskni do rodzinnego domu. Przyzwyczajony do pieszczot ukochanej matki, do rodzinnego ciepła, odczuwa tem silniej swoją bezdomność. W listach do matki daje najczęściej wyraz uczuciu tęsknoty do domu. Dla matki żywi głębokie i najczystsze z swych uczuć, i w przepięknych strofach „Beniowskiego” zwraca się do niej, jak do najczulszej kochanki:

„Kto mogąc wybrać, wybrał zamiast domu Gniazdo na skałach orla: niechaj umie Spać gdy źrenice czerwone od gromu, I slychać jęk szatanów w sosen szumie... Tak żyłem. Teraz widzę, pełen sromu Że mam łez pełne oczu; lecz je tłumię I nie chcę wyznać, że mi przed mogiłą Z aniołem śmieci żyć, tak straszno było... Lecz to już przeszło; widma poznikwały. Do ciebie, matko moja twarz obrócić; Do ciebie znowu, tak jak anioł biały, Z obłądnych krajów położyć się wrócić U twoich biednych stóp, bez szczęścia, chwaly, Lecz bez łzy próżnej. Obojętnie zrzucę Resztę nadziei, zwiedzionych przez losy, Jak liść, co we śnie upadł mi na włosy... Odbiegłem ciebie w szaleństwa godzinie, Lecz ileż razy z fal, i mórz i burzy Patrzałem na twój cichy dom w dolinie, Jak człowiek, który myśląc oczy mruży,

Myśląc, że myślisz o mnie, o twym synie, Który nieszczęścia bogu wiernie służy, Lecz bez nadziei, łzami twemi żywy, Jak Chrystusowe w ogródcu oliwy. Z błogostawieństwa twego miałem blaski Gwiazdom podobne, i cień w puszcach Gazy... Nieraz ówiek rdzawy u podróźnej laski Ryl imię twoje tam gdzie same gazy, I slychać tylko fal libijskich wrzasków, Eschylowskimi budzone wyrazy, Echa slyszaly twoje święte imię, I slyszal je on lauów las, co drzynie,

I nad potokiem Elektry tyś była Ze mną! Na każdym miejscu, gdzie z przeszłości Dolata płaczu głos, o moja miła Wszędzie, gdzie w polach bieleją się kości I woła głosem rycerskim mogiła O zemstę — wszędzie gdzie człowiek zazdrości Umarłym i chęć śmierci duszą pije. Tyś była ze mną, jam cię czuł — i żyję. W Romie podobny głos twemu głosowi Slyszalem anioł życia zadrzał we mniel Aniołowie mi ciebie nadpalmowi Pokazywali, świecącej przyjemności W gwiazdach tam gdzie był żłobek Chrystusowy I anioł życia, smętny wyszedł ze mnie, Chcac ręką dotknąć o twe serce krawawe I ból swój stłumić pozdrowieniem: Avel Wszędzie miłosne twoje oddychanie Liczyło mi czas, co upływał w ciszy; W tych stronach jeszcze — kiedy rym ustanie Niechaj czytelnik na końcu usłyszy Moje twych biednych stóp pocałowanie, Bo łez nie slyszal!... (Ciąg dalszy nastąpi.)

Wiadomości ze świata

FRANCJA.
— PRZYMUSOWE MACIERZYSTWO. We Francji żywą dysputę prowadzą kobiety na temat „Ochrony rasy francuskiej”. Towarzystwo pod pow. nazwą powzięło nader sensacyjny projekt w sprawie zmuszenia kobiety francuskiej do wydawania dzieci na świat, aby zapobiedz wyludnieniu Francji. Twórcą projektu jest dr. Betuel, który dowodzi, że trzeba kobietę francuską zmusić do spełniania obowiązków patriotycznego. Ród męski ujęty jest w surowe karby organizacji wojskowej. Od każdego Francuza wymaga ojczyzna aby przelewał swą krew i ginął na polach bitew. Ustawodawstwo nie nakazuje kobietom umierać za Francję, natomiast musi im nakazać macierzystwo dla Francji. W tym celu dr. Betuel opracował projekt następującej ustawy: 1) Każda obywatelka francuska po ukończeniu 21 roku życia odbyć musi 10-cio miesięczną służbę dla państwa. 2) Uznana przez komisję lekarską za zdolną do macierzystwa,

PODAJEMY do wiadomości zainteresowanych kupnem ziemi, że ze względu na duże zainteresowanie się naszą kolonją

Eurydes Cunha

nabyliśmy nowe obszary obok kolonii, które parcelujemy i sprzedajemy, jak dotychczas na dogodnie spłaty. Zawiadamiamy również, że wstrzymujemy ogłoszenia

Empreza do Expansao Colonial J.O. Esteves

stacja kolejowa CACHOEIRINHA, ramal Paranapanema Parana

Po bliższe informacje pisać do p. Piotra Nowackiego Caixa postal 204, Curitiba, lub osobiście przy drodze Graciosa 90 (tramwajem Bacachery).

poślubi jednego z przedstawionych sobie trzech kandydatów. Zwolniona od wyboru może być obywatelka — która przedstawi własnego kandydata, zatwierzonego przez komisję lekarską. 3) Od chwili zaślubin pozostaje obywatelka przez 10 miesięcy skoszarowaną, otrzymuje ubranie, jedzenie, mieszkanie i ścisłą opiekę lekarską.

ROSJA.
— UPRAWNIONA ROZPUSTA. Prasa podaje taką wiadomość z Moskwy: Wprowadzenie w życie nowych ustaw prawa małżeńskiego wpłynęło na dalsze powiększenie się liczby rozwodów i zmniejszenie się czasu trwania małżeństw. Według statystyki leningradzkiej 28 procent zawieranych małżeństw rozwiązywano po mniej, niż 2-eh miesiącach trwania. Wypadki trwania małżeństw mniej niż 10 dni są bardzo częste. Niektórzy obywatele lub obywatelki SSSR, wstępują w związki małżeńskie po kilkanaście razy do roku. Takie „małżeństwa” to najwyczejniejsza rozpuszta uprawniona przez ustawy.

Wiadomości z Polski

— WYBUCH GRANATU PO SZARPAŁ W KAWAŁKI PIĘĆ OSÓB. W Dobrostanach pod Lwowem, gdzie znajdują się pompy lwowskich wodociągów, miał miejsce straszliwy wypadek, który spowodował śmierć pięciu osób. Powodem tego wypadku był granat, pozostawiony zeszłego roku w polu przez wojsko, które w tych okolicach odbywało ćwiczenia. Granat ten znaleźli czterej chłopcy, a to Jan Taratura, liczący lat 16, oraz trzej młodszy od niego bracia Federowicze. Zanieśli oni granat do stodoly tamtejszego gospodarza Dziuby celem rozebrania, aby wydobyć z niego proch strzelniczy, którym mogliby w czasie Świąt Wielkanocnych strzelać na „wiwat”. Jeden z chłopców przyniósł młotek, a gdy uderzył po granacie, ten eksplodował. Wybuch był tak gwałtowny i silny, że odłamki wzniesły wszyscy czterej chłopcy oraz Dziuba, liczący 64 lata, który na tę chwilę wszedł do swej stodoly, ponieśli śmierć na miejscu. Ciała zabitych były formalnie poszarpane, tak, że nie można było stwierdzić, które kawalki do kogo należą.

— TRZĘSIENIE ZIEMI W POLSCE? „Chwila” donosi z Wo-

rochty, że okoliczne miejscowości zaalarmowane zostały wiadomością, iż na jednym ze szczytów Czarnohory utworzył się krater, i że w powietrzu unoszą się tysiączne ułamki kamieni. Komisja złożona z przedstawicieli okolicznych starostw udała się na miejsce i stwierdziła, iż jedna z gór pasma Howerli kompletnie usunęła się, zasypując sąsiednią kotlinę. Obsunięcie się góry nastąpiło wskutek wewnętrznych wstrząsów. O utworzeniu się kraterów nie ma wszakże mowy.

TELEGRAMY

POLSKA. Donoszą z Berlina że z powodu gęstej mgły spadł na ziemię na Górnym Śląsku aeroplan pasażerski, kursujący między Warszawą, Pragą i Paryżem. Poneśli śmierć na miejscu pilot i jeden pasażer. — Z Warszawy telegrafują, że nadchodzą tam wiadomości z różnych miejscowości nadgranicznych, według których wśród wojska rosyjskiego daje się zauważyć niestanny ruch, który wśród miejscowej ludności wywołuje wielki niepokój. — Po uzyskaniu dla polskich cukrowni w Londynie pożyczki w sumie 650 tysięcy funtów szterlingów, powrócił do Warszawy prezes związku polskich rafinerji. — Dnia 8 b. m. nastąpił gwałtowny wybuch w jednej z fabryk amunicji w Warszawie. W katastrofie tej utraciły życie 2 osoby, a wiele innych odniosło ciężkie poranienia. Budynek fabryczny zawalił się. — Telegrafują z Warszawy do Berlina, że w stolicy Polski odbyła się dn. 11 lipca br. ważna konferencja między rządem polskim i ambasadorem polskim przy rządzie moskiewskim, Patkiem, który otrzymał instrukcje, aby po powrocie do Moskwy rozpoczął pertraktację z rządem sowieckim celem zawarcia traktatu handlowego między Polską i Rosją Sowiecką. — W Krakowie rozpoczął się proces przeciw 12 socjalistom, uwięzionym w r. 1925 za organizowanie powstania terrorystycznego w Gruzji, pod wodzą Anglika Jandze (?), działającego z rozkazów wychodźców gruzińskich, zamieszkałych w Paryżu. FRANCJA. Z Paryża donoszą że kilku członków parlamentu francuskiego są zdania, że uwolnienie

anarchistów hiszpańskich Ascasa, Duratiego i Joverta, którzy obecnie rozpoczęli strajk głodowy, nastąpi wkrótce skutkiem układu zawartego w ostatnim czasie między rządami francuskim i argentyńskim.

(Anarchiści ci mieli być wydani rządowi argentyńskiemu przeciw czemu protestowały sfery socjalistyczne różnych państw. P. R.)

— Durati, Ascaso i Jovert zostali wypuszczeni z więzienia dnia 8 bm. pod warunkiem, aby w ciągu 15 dni opuścili terytorium Francji.

— Z Londynu telegrafują, że marszałek Francji, Foch podczas swej bytności w Anglii, oświadczył pewnemu dziennikarzowi angielskiemu, że w niedalekim czasie nastąpi nowa wojna światowa, okrutniejsza niż poprzednia, i w której wezmą udział nie tylko kobiety, ale także i dzieci.

Jedyną gwarancją pokoju było „Entente Cordiale” (Serdeczne Przymierze), istniejące między Anglią i Francją.

(Marszałek Foch był w wojnie światowej naczelnym wodzem wszystkich wojsk alianckich. P. R.)

— Telegrafują z Paryża, że ciężko za chorował senator Jerzy Clemenceau (Klemanso), jeden z największych polityków francuskich i jeden z twórców traktatu wersalskiego, zawartego po ukończeniu wojny światowej. Clemenceau liczy już około 85 lat wieku.

Z początku choroba jego przybrała bardzo poważne symptomy (oznaki), Clemenceau stracił przytomność i lada chwila oczekiwano jego śmierci, ostatnie jednak telegramy zawiadamiają, że w zdrowiu tego wybitnego starca-dyplomaty i polityka, a przede wszystkim wielkiego patrioty francuskiego, nastąpiło znaczne polepszenie. Za jego politykę umiejętną ale twardą i bezwzględnie w stosunku do Niemiec, w czasie wojny światowej nazwali go Niemcy „tygrysem”. P. R.)

RUSJA. Korespondent paryskiego dziennika „Le Matin” donosi z Berlina, że według nadesłanych tam wiadomości z Moskwy zostało w Kubańie w ostatnich dniach rozstrzelanych masowo 40 osób bez najmniejszego śledztwa i procesu.

— Moskiewska „Agencia Tassa”, zawiadamia, że uwięziony za szpiegostwo niejaki Druszyłowski oświadczył, że wysłedził wiele dokumentów pod kierunkiem ministra bułgarskiego. Odnosi się sławne listu Zinowiewa, który swego czasu tyle hałasu narobił i skompromitował rząd sowiecki, Druszyłowski oświadczył, że list ten był dziełem monarchistów rosyjskich.

— Według informacji korespondenta paryskiego dziennika „Le Matin” w Berlinie, Trocki miał powrócić do Moskwy, gdzie wygłosił gwałtowną mowę przeciw Stalino wi, który, znuczony polityką, ma zamiar usunąć się w zacisze domowe.

IRLANDJA. Telegrafują z Dublinu, że w Blackrock został zamordowany do 10 bm. kilkoma strzałami rewolwerowymi minister sprawiedliwości i wiceprezydent republiki, O’Higgins, w chwili, gdy w towarzystwie żony i pewnego księdza szedł do kościoła na mszę św.

Śmierć O’Higginsa wywołała w całej Irlandii i Anglii ogromne oburzenie. Według ogólnych przypuszczeń morderstwa tego dokonali przeciwnicy polityczni z partii De Valery.

Przed skonaniem O’Higgins opisał fizjonomie swych morderców wyrekł te ostatnie słowa: „Biedna Irlandja.”

W roku 1922 został w podobny sposób zamordowany ojciec O’Higgins.

Morderców rzeczywistych dotychczas nie uwięziono.

— Ostatnie telegramy zawiadamiają, że między osobami uwięzionymi, podejrzanymi o zamordowanie O’Higginsa znajduje się także syn hrabiego Plunketta. Wszyscy uwięzieni wypierają się udziału w zbrodni.

NIEMCY. Donoszą z Berlina, że upały iście tropikalne, które panowały w ostatnich dniach w wielu stronach Niemiec, spowodowały o gromne burze wraz z alewnymi deszczami, grzmotami i piorunami a w następstwie ogromne powodzie. Najwięcej ucierpiał okolice Hamburga, Czarnego Łazu (Schwarz Wald) i Ulbrzymich Gór (Riesengebirge). Zginęło w nurtach rzek wiele osób; dotychczas wydobyto 56 zwłok osób utopionych. Ogólna liczba osób, które padły ofiarą burzy i powodzi obliczają na przeszło 150. — W Saksonii i Bawarii zostały spustoszone wszelkie planacje w wielu wsich, poniszczono mosty i poburzone zabudowanie.

— Ręczonożawcy wojsk państw sprzymierzonych, wydelegowani do skontrolowania, czy fortyfikacje niemieckie w Królewcu, Głogowie i Kistrzynie zostały rozebrane w myśl oświadczeń, oświadczyli przedstawicielom prasy, że roboty te zostały zupełnie wykonane i że odośno sprawozdanie przedłożą natychmiast Radzie Ambasadorów.

— Rząd niemiecki wyasygnował milion marek dla osób dotkniętych ostatnią powodzią.

— Bada państwa niemiecka zatwierdziła w trzecim czytaniu 349 głosami przeciw 44 projekt prawa o zniszczeniu nadmiaru materiału wojennego, zgodnie z dotyczącymi paragrafami traktatu wersalskiego.

WŁOCHY Z Rimini donoszą, że kasjer banku ludowego, Kajetan Zerbi, uwięziony za zdefraudowanie kilku milionów lir w roku 1923, o mało nie zdolał uciec z więzienia przy pomocy dostarczonego mu przez spółnika powroza. Zamiar jego udaremniła straż więzienna, uprzedzona na czasie o ucieczkę.

GRECJA. Rząd grecki, obawiając się ucieczki generała Pangalosa, byłego dyktatora Grecji, osadzonego obecnie w fortecy na wyspie Krecie, wystąpił do tamtejszej zatoki okręt wojenny, celem umożliwienia przypuszczalnej ucieczki Pangalosa.

— Dnia 23 bm. **TEATR LUDOWY** pod kierownictwem p. T. Morozowicza daje swoje ostatnie przedtawienie poczem wraz z Sekcją Teatralną Związku Polskiego stanowiąc jednoczony teatr popularny im. Słowackiego.

Na potęganie wystawia wspaniałą sztukę w 4 aktach „Popychadło” napisaną na tle stosunków społecznych przez J. Szukiewicza. Sztuka ta i jej typy wzięte zostały przez autora z życia prawdziwego, dla tego rodacy nasi zobaczą w niej znane i widziane nieraz postacie i sytuacje — to wyciskające łzy z oczu, to znów pobudzające do śmiechu do rozpuku. Zaskomita obsada ról. W 1-szym akcie odtańczoną będzie w ośm par „polka w szafliu”, układu p. Morozowicza.

— Przy losowaniu ryfy na meble państwa Robaków, odbytem dn. 10 bm. w Związku Polskim wygрана padła na N. 30.

— W niedzielę dnia 17 bm. zamkniętą została **WYSTAWA ROLNICZA STANU PARANA** w gmachu Kongresu stanowego. Sprawozdanie z tej wystawy umieścimy w jednym z najbliższych numerów „Gazety Polskiej”, jako też wynik konkursu odbytego w Gayerowie na plugi.

— Zarząd Parafskiej Partii Republikańskiej zwołał Konwencję Partji na dzień 31 lipca br. dla wyboru kandydatów na prezydenta i wice-prezydenta stanu na czteroletnie 1928—1932.

Parana — Sz. Czelników „Gazety Polskiej” z Katanduy, pod Araukariją, zawiadamiają, że nasz dotychczasowy agent, p. Ludwik

dzi S’ano São Paulo, Parang i S. Catherine.

— Na nową ambonę dla polskiego kościoła Sw. Stanisława w Kurytybie urządziła Sekcja św. Stanisława wraz z Sekcją Teatralną Związku Polskiego dnia 16 b. m. przedstawienie teatralne, którego dochód przynajmniej w jednej trzeciej części pokrył koszty budowy tej ambony.

Powtórzone dwie wesole i miłe dla widza sztuczki: jednoaktowa komedia „Posel czy kominiarz” i dwuaktowa sztuka ludowa ze śpiewami „Łobzowanie”.

Pierwszą odegrano jeszcze lepiej niż poraz pierwszy, druga, widziana już nie raz w Kurytybie, — ale zawsze z wielkim zainteresowaniem, — wystawiona była bardzo starannie, a ponadto zyskała bardzo wiele przez nową obsadę niektórych ról, szczególnie Szymona i Stanisława, odegranych przez p. Tomaszewskiego, który stworzył nowy doskonały typ chłopca starca i śpiewowi jego swym sympatycznym głosem nadał wiele naturalności, i przez p. J. Ficińskiego, który bardzo trafnie pojął rolę S’ano sławia, wykazającego chłopca wesołego, którego nie zepsuło wspólne życie z osobami z lepszego towarzystwa i serce ciągnęło zawsze do wsi rodzinnej, do starych rodziców — wieśniaków i do ukochanej od dzieciństwa dziewczyny wiejskiej, Zosi.

Wszyscy amatorzy wywiązały się ze swych ról zadowalniająco. Znowy artystycznie widzieli wśród nich wiele materiału dla teatru zjednoczonego i cieszyli się, że przy ich współpracy będą mogli wystawić coraz lepsze sztuki teatralne.

Publiczność dopisała — teatr był przepiękny. Orkiestra p. dyr. Skibińskiego — zawsze miła dla ucha. — tak podczas przedstawienia „Łobzowanie”, jak i w zotraktach i na balu — spełniła swoje zadanie — ku zupełnemu, ogólnemu zadowoleniu.

— Dnia 23 bm. **TEATR LUDOWY** pod kierownictwem p. T. Morozowicza daje swoje ostatnie przedtawienie poczem wraz z Sekcją Teatralną Związku Polskiego stanowiąc jednoczony teatr popularny im. Słowackiego.

Na potęganie wystawia wspaniałą sztukę w 4 aktach „Popychadło” napisaną na tle stosunków społecznych przez J. Szukiewicza. Sztuka ta i jej typy wzięte zostały przez autora z życia prawdziwego, dla tego rodacy nasi zobaczą w niej znane i widziane nieraz postacie i sytuacje — to wyciskające łzy z oczu, to znów pobudzające do śmiechu do rozpuku. Zaskomita obsada ról. W 1-szym akcie odtańczoną będzie w ośm par „polka w szafliu”, układu p. Morozowicza.

— Przy losowaniu ryfy na meble państwa Robaków, odbytem dn. 10 bm. w Związku Polskim wygрана padła na N. 30.

— W niedzielę dnia 17 bm. zamkniętą została **WYSTAWA ROLNICZA STANU PARANA** w gmachu Kongresu stanowego. Sprawozdanie z tej wystawy umieścimy w jednym z najbliższych numerów „Gazety Polskiej”, jako też wynik konkursu odbytego w Gayerowie na plugi.

— Zarząd Parafskiej Partii Republikańskiej zwołał Konwencję Partji na dzień 31 lipca br. dla wyboru kandydatów na prezydenta i wice-prezydenta stanu na czteroletnie 1928—1932.

Parana — Sz. Czelników „Gazety Polskiej” z Katanduy, pod Araukariją, zawiadamiają, że nasz dotychczasowy agent, p. Ludwik

TEATR LUDOWY
Pod kierownictwem artystycznym T. Morozowicza urządziła dnia 23 bm (sobota) w sali Związku Polskiego przedstawienie teatralne „**POPYCHADŁO**”
Sztuka w 4 aktach 5 obrazach, osnuta na tle stosunków społecznych J. Szukiewicza.
Pozostałe bilety zamawiać można w redakcji „Swite”, w Związku, ul. Wróble i ul. Janusza Pręci Ozario

ZAWIADOMIENIE
Niniejszem zawiadamiamy Szan. Rodaków o połączeniu Teatru „Towarzystwa Szkoły Ludowej” oraz Sekcji Teatralnej „Związku Polskiego” w jeden teatr polski w Kurytybie, pod nazwą „**TEATR POPULARNY IM. JULJUSZA SŁOWACKIEGO**”. Na to komunikujemy, że zgodnie ze statutem połączonych teatrów, utworzono równocześnie listę członków wspierających teatr, do których w najbliższym czasie zwróci się przedstawicielstwo teatru. Wszystkich P. T. pragnących zapisać się w poczet członków wspierających uprasza się o zgłaszanie się p. Ostrowskiego w Konsulacie Polskim.
Za Komisję „Teatru Popularnego im. Juliusza Słowackiego”
W Sponorzuczk

DOBRA OKAZJA
Szerzędam 40 akrów ziemi koło miasta „Itaty” (stacja) 5 kilometrów oddalonej. Ziemia ta jest ogrodzona drutem, są dwa gospodarstwa z domami mieszkalnymi z **dużym herwalem** 20 letnim (już do robienia w tym roku na setki arów) jest Barbaqua, malhador, depozyt i inne zabudowania jak stajenia, stodoły i t. d. Jest i ziemia do uprawy. Przyczyna sprzedaży tej gospodarz: starość i samotność właściciela. Cena tej ziemi jest bardzo przystępna.
Szerzęda i szczegółowe informacje przez: Michała Babireckiego — Dorian — Paraná

Czajka zamierza oddać agencję naszego pisma p. Stefanińskiemu. Aby mu ułatwić złożenie dokładnego rachunku, prosimy Sz. Czelników, ażeby wyrównali u niego w jak najkrótszym czasie swoje należne prenumeraty, gdyż w razie przeciwnym p. Czajka byłby zmuszony wstrzymać niektórym prenumeratom wysyłkę naszej gazety.

Sao Paulo
— Policja miasta S. Paulo wykryła i uwięziła szajkę fałszerzy paszportów do Stanów Zjednoczonych Północnej Ameryki, która dostarczała fałszywych paszportów rozmaitym obcokrajowcom, a między nimi także polskim żytkom. Wielu z nich znajduje się teraz pod kluczem.
— Z powodu likwidacji hotelu „Terminus”, położonego przy ul. Brigadeiro Tobiasa w S. Paulo przyszło niedawno do bardzo osirego zatargu między Drem Paulo de Lacerda, zastępcą prawnym właściciela hotelu, a Drem Sebastjanem Franco de Silva, przedstawicielem masy upadłościowej. Epilogiem tego zatargu była śmierć tragiczna tego ostatniego, zastrzelonego dn. 7 bm. podczas sprzeczki przez Dra Paula de Lacerda.
Morderstwo to wywołało bardzo bolesne wrażenie w całym mieście, gdzie obaj adwokaci mieli liczne stosunki towarzyskie.

Rio de Janeiro
— Dnia 14 bm. prz był do Rio de Janeiro na pokładzie okrętu pasażerskiego „Alcantara” poseł Rzeczypospolitej Polskiej p. Dr. Tadeusz Grabowski.
— Dnia 5 bm. został zamordowany przez oficera brazylijskiej marynarki handlowej, O’stvia Pinto Aleixo, dyrektor Lloydu Brazylijskiego, komendant Oantuaru Guimarães. Przyczyną tego morderstwa miała być zemsta za to, że oficer ten, pełniący już funkcję kapitana statku pasażerskiego, został w ostatnich dniach na rozkaz dyrektora Guimaraesa przeniesiony na niższe stanowisko komendanta statku towarowego.
Pinto Aleixo, przed uwięzieniem go przez policję, został bardzo ciężko pobity i poraniony przez wzburzoną ludność miasta i jedynie na dęściu policji zawdzięczając, że nie został na miejscu zlynoszony. Stan jego zdrowia jest bardzo poważny. Lekarze nie mają nadziei uratowania mu życia.
— Deputowany federalny Annibal de Toledo przedstawił Komisji sprawiedliwości Izby Deputowanych federalnych projekt prawa, które

powiększa kary za przedstępstwa podciągania robotników od pracy za pomocą groźb, przymusu lub podstępów.
Projekt ten spowodować miało wykrycie w ostatnich czasach organizacji komunistycznej w Rio de Janeiro.
Komisja sprawiedliwości okazała się przychylną projektowi Annibala de Toledo i upoważniła rząd do zamknięcia pism bolszewickich.
— Tegoroczny zbiór kawy w Brazylii ma według odnośnych obliczeń wynieść do 22 milionów worków, podczas gdy światowe zapotrzebowanie dojdzie do 21 milionów.

— Dnia 11 bm. wybuchł gwałtowny pożar w fabryce obuwia „Coelho” położonej przy ul. da Constituição Nr. 44. Pastwą płomieni padła znaczna część fabryki. Szkody obliczają na kilkaset tysięcy kontów. Rudynek i wszelki materiał znajdujący się wewnątrz fabryki był „skurowany”.
PODZIĘKOWANIE
Nizej podpisany dziękuje serdecznie w imieniu Komitetu Kościelnego i Sekcji św. Stanisława wszystkim pp. Amatorom szczególnie Amatorom Sekcji Teatralnej Związku Polskiego za ich bezinteresowną pracę w ostatnim przedstawieniu na korzyść naszego polskiego kościoła.
Ks. S. Trzebiński.

ZWIĄZEK POLSKI
w Kurytybie
zaprasza swoich członków na Walne Północne Zebranie, które odbędzie się dnia 31 lipca bm. o godz. 2-giej po południu bez względu na ilość członków.
2-gi sekretarz Adam Trójka

KOMUNIKAT.
Konsulat R. P. w Kurytybie, uwzględniając życzenia niektórych osób z Kurytyby odnośnie godzin urzędowania sekretariatu Urzędu, modyfikuje poprzedni komunikat w tym przedmiocie w sposób następujący: sekretariat będzie otwarty dla publiczności od 8:30 rano do 12:30 w południe, z tem, że zamiejscowyw interesentów przyjmować będzie nadsz jak ich przyjmował dotąd, także popołudniu. (Z wyjątkiem sobót).
Ze względu na technikę biurową požądanem jest jednak, zwłaszcza w sprawach, które wymagają pisemnego wykonania, zgłaszanie się w godzinach przedpołudniowych, gdyż sprawać Urzędu uzależniona jest w wysokim stopniu od dysponowania także czasem, przeznaczonym wyłącznie na załatwianie korespondencji miejscowej i spraw wewnętrzno-służbowych.
Kurytyba, dnia 12 lipca 1927
Konsulat Rzeczypospolitej Polskiej

Kurs pieniędzy
dnia 20—7—1927.
Złoty polski 1900
Funt angielski 41900
Dolar St. Zjednoczonych 88000
Fren szwajcarski 19000
Frank francuski 33000
Marka niemiecka 28000
Lira włoska 447

Lipiec 1927!

Czas najwyższy, abyś uiszcł prenumeratę za rok bieżący! Nie myśl czasem, że wydawnictwu nie spieszy się o Twoje 10\$000. Pomyśl: że gdyby każdy tak zwlekał, wydawnictwo nle otrzymałoby nigdy ani rejsa! Wielu takich drobnych kwot daje wielką sumę. Więc nie zwleka! Dziś jeszcze odesłaj prenumeratę albo złóż pieniądze agenta.

KRONIKA KRAJOWA

Kurytyba.

Nowy Poseł Rzeczp. Polskiej przy Rządzie brazylijskim p. Dr Tadeusz Grabowski przybył do Rio de Janeiro dnia 14 lipca br. na statku „Alcantara”.

Na wysłany telegram powitalny otrzymaliśmy od Pana Posła telegram następującej treści.

— Redaktor Sklarski — Kurytyba. Wzruszony dowodem pamięci przesyłam nawzajem panu Redaktorowi uprzejme ukłony i wyrazy poważania.

— Poseł Grabowski Kurytybska „Gazeta do Povo” z dnia 15 lipca br. w związku z przybyciem Pana Posła do Rio umieściła taki telegram:

— Rio, 15 Nowy Minister Polski, p. Tadeusz Grabowski, po kilkudniowym pobycie w stolicy odwie-

Stanisław H. Refera prze
1) Nieufn...
towar polski...
nie konkuro...
kę z cenami...
Tu nieufno...
tutejsza pla...
mu pesymiz...
dziwić, bo...
próbnym tr...
Polską t. j...
Polsce droż...
iz Polska z...
dukcji nie m...
cie. Jednak...
zbadaniu tu...
kosztów prz...
wreszcie dzi...
sylanego do...
myślność ka...
dzie koszt...
dzą niejedn...
ceny faktury...
maszyn, i ta...
wiązuje do...
plugi są wo...
jednak zysk...
nie jest stale...
niony być m...
oraz od kur...
2) Dalsz...
praktyki w u...
tów towarow...
rynku. Ta tr...
tylko samej...
konsularna...
ty), ale prze...
opakowania...
du na wysok...
okrełami, po...
no być jakim...
warem rozmi...
szcześnie uk...
pelnione. Sł...
tem silne, ob...
mi oraz pow...
wiedniejsz...
3) Duż...
utorowanej...
transportow...
Z tego rodzi...
towar dojdzi...
miejsca prze...
była tembar...
przy wyszuk...
niejszej drog...
nią jedynie...
życiu linii...
Suedamerika...
fahrtsgeles...
ogień polski

Stanisław Hessel.

Referat handlowo-przemysłowy.

(Ciąg dalszy.)

1) Nieufność samych fabryk, iż towar polski będzie mógł skutecznie konkurować na brazylijskim rynku z cenami innych dostawców. Tę nieufność podzielała również tutejsza placówka konsularna. Temu pesymizmowi nie można się dziwić, bo w okresie pierwszych próbnych transakcyj handlowych z Polską t. j. w r. 1924 panowała w Polsce drożyzna i ogólna opinia, iż Polska z powodu drogiej produkcji nie może marzyć o eksporcie. Jednak dzięki gruntownemu zbadaniu tutejszych cen rynkowych, kosztów przewozu i taryf celnych, wreszcie dzięki jakości towaru wysyłanego do Brazylii, stwierdzono po myślności kalkulacji tegoż. Wprawdzie koszt przewozu i cła dochodzą niejednokrotnie do 120 proc. ceny faktury (zależnie od rodzaju maszyn, i tak na lokomobile obowiązuje cło obliczone od wagi, zaś plugi są wolne od cła Brazylii), to jednak zysk jest znaczny. Zysk ten nie jest stale jednaki, bo uzależniony być musi od ceny rynkowej, oraz od kursu milrejsa.

2) Dalszą trudnością był brak praktyki w uskutenieniu transportów towarowych dla tak odległego rynku. Ta trudność dotyczyła nie tylko samej formalności (faktura konsularna, weksel i in. dokumenty), ale przede wszystkim sposobu opakowania. Mianowicie ze względu na wysokie koszty przewozowe okrętami, poszczególne koki powinny być jaknajmiejsc, a jednak towarem rozmontowanym do nitu i szczerlnie ułożonym, dokładnie wypełnionym. Skrzynie muszą być przytem silne, obite obręczami żelaznymi oraz powinny mieć najodpowiedniejszą, specjalną formę.

3) Dużą trudność sprawiał brak utworzonej i wyprobowanej drogi transportowej z Polski do Brazylii. Z tego rodziła się niepewność, czy towar dojdzie w dobrym stanie do miejsca przeznaczenia. Obawa ta była tembardziej uzasadniona, że przy wyszukiwaniu najodpowiedniejszej drogi, stwierdzono, iż jest nią jedynie via Hamburg, przy użyciu linii okrętowej, „Hamburg Suedamerikanische Dampfschiff-fahrtsgesellschaft“. A na pierwszy ogień polskiego eksportu tą drogą

szły tak poważne objekty, jak komplety lokomobil H. Cegielskiego w Poznaniu. Jednak droga ta odpowiadała chociażby z tego powodu, że okręty wspomnianej linii dochodzą bezpośrednio do brazylijskiego portu Paranaguá (port Parany). Natomiast obawa czy ta droga nas nie zawiedzie była bardzo silna i całkiem uzasadniona, jeśli się weźmie pod uwagę niemiecką niechęć odnośnie do naszej ekspansji, oraz brak umowy handlowej między Polską a Niemcami. Ciągłe zaś wzajemne kwestje cłowe obu państw (n. p. wojna celna), mogły tylko potęgować tę obawę. Tym obawom przeciwstawiono doskonałą pieczę nad towarem, dobrą asekurację transportów i ściśle załatwianie wskazanych formalności (n. p. umieszczenie na frachtach kolejowych uwagi: „bestimmt zum Weitertransport ueber See“, co ze względu na specjalną umowę Rzeszy z Hamburgiem, powoduje znaczne obniżenie taryfy przewozowej).

4) Wreszcie najważniejsze przeszkody, z pktu widzenia eksporterów, stanowił sam nowy rynek importowy; a to: a) firma importująca stawiła stosunkowo trudne warunki i przy nich stanowczo obstawała, mimo, że same dla polskiego eksportu nie stanowiła dostatecznej gwarancji (warunki konkurencyjne t. j. takie jakich udzielała w każdej chwili konkurencja obca; b) brak banku polskiego w Brazylii komplikował również kwestię importu z Polski; c) sama zaś egzotyeczność nowego rynku wpływać musiała także ujemnie; d) zaś niedostateczna opieka konsularna dla tej akcji, w stosunku do opieki jaką roztaczają nad swoją ekspansją gospodarczą konsulatory innych państw, było jedną z najważniejszych przeszkód. (Ciąg dalszy nastąpi.)

Dobra okazja

Jest do sprzedania 15 i pół akra dobrej ziemi, na której jest 3 alkrzy lasu i 400 metrów drzewa gotowego. Jest dom i stodoła i portera ogrodzona. Oddalenie od stacji Guajuwira 7 kilometrów w miejscowości Laguna Suja. Wszystko to sprzedam za 10.000\$000 Właściciel Wilhelm Jeger.

Informacje u pana Karola Jegera w Kampinie Estação de Passauna (klm. 29) (Długa stacja za Araukarją)

Z życia kolonji polskiej w Brazylii.

Kolonja THOMAZ COELHO w maju b. r.

Szan. Redakcjo „Gazety Polskiej“! Upraszam uprzejmie o łaskawe umieszczenie w swem poczytnym piśmie co następuje:

Wolnik kopie skarby niezbędne do życia codziennego dla swej rodziny i dla tych milionów ludności, aby były zaopatrzone w te niezbędne skarby a Pan Bóg pomnaża te plony i wspiera rękę rolnika, aby wytrwał w pracy i w zamilowaniu do niej.

Rolnicy skupiają się w towarzystwa, aby wspólnymi siłami utrzymać szkołę i nauczyciela i w tym celu urządzają zabawy i to dosyć często. Zabawy te są nieraz huczne i przynoszą dochodu 500\$000 do 600\$000, ale jak się zapłaci bufet, to zostanie nam 80\$000 do 100\$000 na czysto.

Dużo się traci, więc mały zysk zostaje. Gdyby tak każdy członek Towarzystwa, który na zabawę wydaje 10\$000, dał na cele Towarzystwa tylko 5\$000, to Towarzystwo liczące 30 członków miało by czystego dochodu 150\$000, czyli że członek straciłby mało, a Towarzystwo miałoby duży dochód i nie popieralibyśmy żadnych fabrykantów i uniknęlibyśmy wielu kłopotów i niesnasek. Poza tem dalibyśmy młodzieży dobry przykład.

Miałem sposobność obserwować zabawy w Towarzystwie Rolniczym w Rosa Nova na kolonji Thomaz Coelho i w Kółku Rolniczym w Thomaz Coelho i zauważyłem, że gdy od zabawy w głowie się zawróci, to komisja upomina, aby był spokój i zgoda i dałoby się załatwić wszystko spokojnie, gdyby nie znaleźli się opie-

kunowie a właściwie mąciwody, którzy powiadają zaraz: a co ty masz za prawo nas upominać ty taki, ty owaki, on niewinny i tak dalej i sprawa przybiera obrót, że taki młodzieniaszek rzuca się jak nieboskie stworzenie, a jak zażąda satysfakcji to wtedy mąciwody głosu nie zabierają.

A teraz wspomnę coś niecoś o nawozach. Nawozy są drogie, ale się oplacają. Wprawdzie słyszy się nieraz reklamacje i ten i ów skarży się, że nawóz niedobry, inny znowu powiada, że u niego dobrze się zapowiada, i że ci co się skarżą nie umieją się z nawozami obchodzić. Odczułem tę sprawę na sobie samym. Sypałem nawóz na grunta i spostrzegłem, że i wo-

rek był odmienny i zaraz przy drugim nawożeniu okazało się, że nawóz jest marny. Widocznie przysłano mi nawóz jednej marki, ale zawartość w workach nie była jednakowa.

Kto więc kupi jeden albo dwa worki i trafi na marny nawóz to zaraz powiada, że wszystek jest niedobry, gdy tymczasem jest i dobry, szczególnie da się to sprawdzić w większej ilości.

A tymczasem Związek Rolniczy jakoś cichutko siedzi.

Panowie nie zostawiajmy na uboczu tej sprawy, a przy odrobinię woli i energii zapomocą Bożą dojdzie ona do skutku. Panowie Kolości, gdybyśmy chcieli wspólnie krzepić ducha rolniczego, toby się może jakiś agronom-znawca znalazł, któryby nam pomógł w tych nawozach i nie otrzymalibyśmy lichych nawozów.

CZYTAJCIE!

Wi-ka Kolonizacja i parcelacja ziemi

Jeżeli chcecie kupić ziemi dobrej do uprawy urodzajnej i dobrego herwalu (herbaty) i z pinjami udawajcie się do niżej podpisanego byłego urzędnika przy Kolonizacji Urzędu Federalnego w Brazylii z kilkunastoletnią praktyką w tym zakresie. Ma do sprzedania i zakolonizowania wielki obszar *ziemi pierwszej klasy w Paranie* i innych. Ziemię sprzedaje po możliwie najniższej cenie. Jedyny znawca spraw Kolonizacyjnych i parcelacji ziemi.

Zgłaszajcie się z zakupem i o prawdziwe informacje na adres: Colonizador M. J. Babirecki - Es'criptorio Dorizon - Parana albo Colonia „Curysdes Cunha J. O. Esteves - Colonizador M. J. Babirecki, Escript. C. Cachoeirinha, Ramal Paranapanema, Parana

Jedyny napój na porę zimową
Poleca się „BOCK“ z Atlantyki
To Cię rozgrzeje i posili
Przyjacieliu mój miły
Będziesz wesół, czersty, zdrowy
I żyć wiek metuzalowy

Już nadeszły

POLSKIE PŁUGI ZNAKU „NAP“ I WYWROTKI „ENW“ oraz specjalne „PARANA“. ZADAJCIE WSZĘDZIE TYLKO POLSKICH PŁUGÓW.

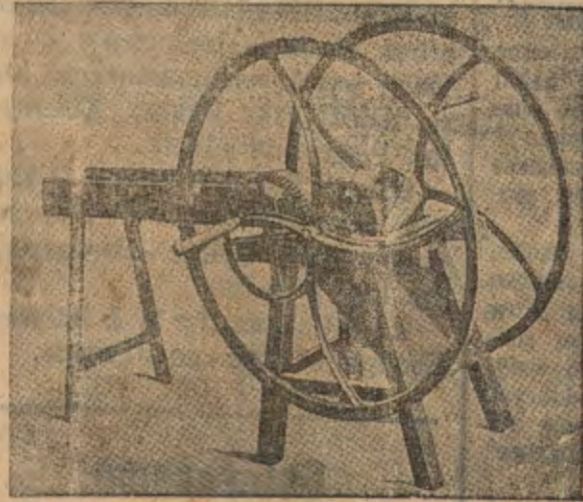
PRAWDZIWE POLSKIE **SIECZKARNIE BERNOWE** SĄ TYLKO U NAS DO NABYCIA, BO JEDYNE NASZA FIRMA IMPORTUJE JE Z POLSKI. SĄ BARDZO TANIE I MOCNE.

KOLONISCI! KUPUJCIE TYLKO POLSKIE NA RZĘDZIA ROLNICZE!

Nasz Adres:

Sociedade Importadora Limitada

Curityba - Avenida Luiz Xavier 28 - Caixa postal 393

Bozmaitości.

— GALANTERIA BANDYTÓW
Przyzwyczajono się, że napady bandyckie w Ameryce należą do zdarzeń codziennych i obecnie przestały już tak bardzo interesować publiczność.

Jednakże napad, dokonany parę dni temu w Nowym Yorku, wprawd w zdumienie nawet najwięcej wymagających amatorów sanacji.

Bandydzi wywiązali się ze swego zadania w sposób tak niezwykle dzentelmeński i delikatny, że nawet ich ofiary nie miały im nic do zarzucenia, prócz nadmiernej emocji.

Mr. Jesse Livermore, znany spekulant na giełdzie nowoyorskiej na Wallstreet, który zrobił olbrzymi majątek podczas pamiętnej paniki w 1907 r., przed kilku dniami zaprosił do siebie do swej wspaniałej rezydencji na Long Island swych przyjaciół, pp. Aronsonów, również dobrze znanych w sferach finansu nowoyorskiej.

O godz. 4 rano pani Aronson została zbudzona nieświadomym szmerem za oknem. Po chwili usłyszała się kołce drabiny, za pomocą której 2 dzentelmeńców w frakach i cylindrach na głowie, uzbrojonych w rewolwery i w lampki elektryczne, weszło do sypialni prze-

rażonych już nie na żarty pp. Aronsonów.

Panowie bandyci na wstępnie bardzo grzecznie prosili swe ofiary, a żeby zachowały się spokojnie, a wszystko będzie dobrze. Następnie zabrali biżuterję wartości kilkudziesięciu tysięcy dolarów, ale wrzuceni płaczem pani Aronson, zwrócili jej pierścionek wartości kilku tysięcy dolarów, z którym pani Aronson za żadne skarby świata nie chciała się rozstać. Dowcipkując, przeszukali kieszenie w ubraniu p. Aronsona i oddali mu zegarek, który też p. Aronson sobie bardzo cenił. Następnie, poprzecinali połączenia telefoniczne, poprosili przerażonych pp. Aronsonów o ciche zachowanie się, potem zamknawszy drzwi na klucz przeszli do sypialni pp. Livermore, gdzie również zajęli się ściśle rewizją biżuterji, ulegając blaganiom pani Livermore, zwrócili jej naszyjnik z pereł wartości 80 tys. dolarów, zabierając jedynie z toalety kilka pierścieni ogromnej wartości. Na żądanie eleganckich bandytów, p. Livermore otworzył im kasę w której jak zapewniał, nic nie było. Wówczas poklepal go po ramieniu, przyznając, że takiemu bankierowi jak Livermore, można wierzyć na słowo, poczem ulotnili się, odjeżdżając samochodem.

Policja, zmobilizowana przez p. Livermore, szuka uprzejmych ban-

dytów, — jak dotąd, bezskutecznie.

— CZYN SZALEŃCA. Agencje telegraficzne podały krótką depeszę o strasznym wybuchu w szkole miejscowości Bath, w stanie Michigan.

Jak się okazuje z wiadomości nadchodzących z Nowego Jorku, wybuch ten wywołał farmer okoliczny, niejaki Kehoe, mający zataj z nauczycielem miejscowym.

Kehoe, zakradł się w nocy do szkoły, podłożył pod nią zewnątrz minę dynamitową i przeprowadził od niej druty, następnego zaś dnia podjechał autem do szkoły, gdy już rozpoczęły się w niej lekcje i zaczął łączyć druty z baterją, umieszczoną na aucie.

Spostrzegł tę machinację podejrzane nauczyciel, wybiegłszy więc ze szkoły, rzucił się na Kehoego. Ale szaleniec okazał się silniejszy i powalił na ziemię przeciwnika, poczem dobywszy rewolwera, wystrzelił z niego do podłożonego dynamitu wywołal wybuch.

W jednej chwili, wśród ogłaszającego huk, który słyszano w promieniu kilku mil ang. dokola Bath, zawałiła się szkoła, jak domek z kart, grzebiąc pod swemi gruzami dzieci. Oczywiście, Kehoe i nauczyciel rozszarpani byli przez wybuch na strzępy. Kiloro dzieci wybuch wyrzucił na ulicę przez rozbite okna.

Śród pozostałych przy życiu powstał straszny popiół. Gdy ciśnię-

to się, aby uciec z od walących się murów, nastąpiła jeszcze druga eksplozja widocznie pozostałego dynamitu.

Ogółem, wskutek tego okropnego zamachu zginęło 33 dzieci i 5 osób dorosłych. Jedna z rodzin miejscowych straciła w tej katastrofie pięcioro dzieci!

Władze śledcze są jednomyślne, co do tego, że czynu tak strasznego mógł się dopuścić tylko człowiek obłąkany.

— REKORD PSA POLICYJNEGO. Gdyby wszystkie psy policyjne były tak zmysłne, jak Wiggier, pies policyjny genewskiej, to zapewne złodzieje byłiby zmuszeni zawiesić na kołku swe wytrychy, łomy i inne narzędzia złodziejskie. W tych dniach bowiem Wiggier dokonał takiego sztuku: wywiadowczej, że cały korpus policyjny Genewy spogląda na niego z szacunkiem i podziwem.

W jednym z wielkich magazynów nad Lemaniem dokonano w ciągu nocy kradzieży z włamaniem, policja więc sprowadziła Wiggiera na miejsce przestępstwa.

Obwąchawszy zleżka schody, wiojące na pierwsze piętro magazynu, pies posunął się naprzód poważnym miarowym krokiem, akoby w odczuciu ważności misji sobie powierzonej, wążąc podłogę.

W ten sposób doszedł do miejsca, w którym złodziej dopuścił

się kradzieży, poczem zawrócił na góle i wybiegł na ulicę, nie troszcząc się o podążających za nim policjantów.

Po przebyciu około trzech kilometrów, znalazł się w wiosce podmiejskiej. Tu Wiggier, wciąż wążąc ziemię, stanął i podniósł łeb, zdawał się być zakłopotany. Trwało to jednak tylko chwilę, poczem zawrócił w stronę niewielkiej kawiarni, wszedł do niej i zatrzymał się przy jednym ze stolików.

Zapytany przez policjantów, właściciel kawiarni oświadczył, że nocy ubiegłej wszedł do kawiarni jakiś jegomość: 66 o minie podobnej i zasiadłszy przy tym stoliku zaczął sobie podać filiżankę czarnej kawy.

Otrzymawszy opis owego jegomości, policja już bez trudu znalazła go i aresztowała.

Aresztowany przyznał się do winy. a dowiedziawszy się, jak Wiggier go wysledził, oświadczył zdumiony: — Tego psa właśnie bałem się najwięcej. I sprawdziły się me obawy!

W SZKOLE.

— Słuchaj, Antosiu, namysł się dobrze. Miska twoja kupiła marchwi za 10 fenygów, selerę za 30 fen., kalafiora za 20 fen. i za jedną markę masła. Co z tego wynika?

Antos: Zupa z jarzyn, panie profesorze.

Panowie Koloniści, nie zaniebujmy tej sprawy. Kolonista.

Poświęcenie sztandaru Polskiej Kasy Pogrzebowej w Porto Alegre - Rio Grande do Sul.

Od paru już lat istnieje tu Polska Kasa Pogrzebowa, skupiająca obecnie przeszło 100 członków, opłacających regularnie 1\$000 miesięcznie. W tej chwili jest w Kasie 6:40\$000, to też Kasa nigdy nie zalega z wypłatą 200\$000 za pomocą bezwzględnej rodninie zmarłego członka Kasy, a nawet na wypadek śmierci dziecka, czy kogośkolwiek w rodzinie Kasa podaje również z doradczą pomocą.

Mocne fundamenty całej tej zbrojnej pracy dał paroletni prezes Kasy p. Feliks Jaworski, po ustąpieniu którego godność prezesa piastuje obecnie niestrudzony pracownik na niwie społecznej pan Kulesza Grzegorz, syn.

Dnia 15-go maja r. b. odbyło się poświęcenie sztandaru Kasy w kościele São Geraldo na specjalnie zakupionej przez polaków Mszy Sw. - Czestnymi byli P. P. Dułhaczy, J. Przedmolski, Grzegorz Kulesza syn z żoną i Klonowscy.

Przyjemnie słuchać było, jak, z ehoru rozbrzmiewały potężnie pieśni polskie a między innymi i Boże coś Polską. Serca polaków, których w dniu tym zebrało się w kościele bardzo wielu, napelnione były dumą narodową, a pierś rozierała jakaś radość nieprzeczona, która u niejednych starych polaków wyciskała łzę na wspomnienie swego ojczyzny zakątku w starym kraju polskim.

Ks. Benjamim Aragão całe niemal swoje kazanie, wygłoszone po portugalsku poświęcił dziejom Polski. Po niesporach urządzono specjalną procesję po mieście, w której obok figury Sw. Kazimierza, niesionej przez polaków, niesiono również sztandar Kasy Pogrzebowej i Towarzystwa Białego Orła.

Pod wieczór odprowadzono sztandar do T-wa Kościuszki, gdzie odbyła się uroczystość, uroczona przemówieniami, deklamacjami i śpiewem.

Godacy, zapisujcie się do Kasy Pogrzebowej! Porto Alegre, 17 maja 1927 r.

Teatr w Towarzystwie Białego Orła w Porto Alegre - Rio Grande do Sul.

Świeżo zawiązana Sekcja Młodzieży przy T-wie Białego Orła postanowiła przedewszystkiem zająć się teatrem, aby w ten sposób skupić młodzież, podnieść ją na duchu narodowym i przyczynić się do szybkiej spłaty długu, jaki posiada T-wo.

Jak zamysłili, tak też i robi. Dnia 29 maja r. b. odbyło się przedstawienie amatorskie. Dane były pod dyktando p. Pankowskiego dwie sztuki: »Adam i Ewa« i »Kochanek pożyczony«.

W pierwszej sztuce rolę Adama oddał z prawdziwym zrozumieniem zdolny amator p. Pankowski Edmund, rolę Ewy grała z pełną werwą i kobiecą energią pani Teodora Nalepińska, a p. Mazurkiewiczowi rola hrabiego udała się zupełnie dobrze.

Zespół drugiej sztuki pp. Karpińska Berta, Marta Stryk, Stelczyńska, Jan Matusiak, Feliks Nalepiński i Stanisław Karpiński, pomimo krótkiego czasu, jakim rozporządzali na przygotowanie sztuki, oddali swoje role dość dobrze. Amatorzy Sekcji wykazują duże zdolności teatralne, to też spodziewać się należy, że wkrótce po zgromadzeniu się grupy, będziemy mieli w Porto Alegre stały i dobry teatr amatorski.

Wypelniona po brzegi sala świadczyła o wielkim zainteresowaniu się naszymi rodakami życiem kulturalno-oświatowym.

Po przedstawieniu odbyła się do p. tnoy zabawa taneczna.

Zasilona na duchu i rozbawiona młodzież i ich rodziny rozeszły się do domów, aby po całonocnej pracy zejść się znów w następną niedzielę na FANTOWĄ LOTERIJĘ organizowaną przez Zjazdowy Komitet Riograndeński. M.

Loterja Fantowa w Porto Alegre Komitet Organizacyjny Riograndeński dla wyboru delegata na I Zjazd Polaków z zagranicy w Warszawie urządził w dniu 5 czerwca br. w lokalu Tow. Białego Orła loterję fantową, którą uroczajono przez 1) odczyt »Polska współczesna« wygłoszony przez p. Kowalskiego, 2) śpiew przy akompaniamencie pp. J. Dobrowolskiego i S. Hojnackiego, Odśpiewane były: a) pieśń ludowa p. Berta Karpińska, b) A noite muito triste p. Socjalina Nalepińska, c) Krakowiak i śmiała Róża p. Cecylja Sobieszczańska, 3) wierszyki i pieśni Zebina Urbanówna, 4) różne niespodzianki 5) tańca.

Fantowa loterja rozpoczęła się o godzinie 4 po południu i trwała do północy. W przeciągu całego czasu przygrywała orkiestra pod kierownictwem p. J. Dobrowolskiego. Wielkie usługi w pracy oddali pp. Drowska Chmielewska, prezes Komitetu Dr. Feliks Urban, miejscowy nauczyciel, Feliks Nalepiński i inni.

Czysty zysk osiągnięty z fantowej loterji w sumie 570\$000 przeznaczono na pokrycie kosztów wyjazdu delegata do Polski. M.

Porto Alegre, 16 czerwca 1927 r.

Troskliwym rodzicom do wiadomości.

Wasze szczerze zależy od waszych dzieci, szczęście ich zależy od zdrowia, zaś zdrowie będą miały wasze dzieci, jeżeli im dawacie bzdurę co 3 miesiące jedna stoik lekarstwa.

Lombrigueira „Minancora“ - niema równego mu lekarstwa. Jedno dziecko 11 miesięczne straciło 54\$!!! robaków, co powiadczyło 6 osób wiarogodnych z Itaperiá, w municypjum S. Francisco do Sul. Jest niem córka Karola J. Neumbergera tamt. profesora.

Lekarstwo to ma 4 numery jakości, zależnie od wieku. Każdy stoik stanowi jedną dawkę. Nie potrzebuje środków przeciwpadaczkowych, ani diety po rozwolaniu. Jest do sprzedania we wszystkich sklepach, drogerjach i dobrych aptekach. Sprzedawcy otrzymują dyskont (rabat) w aptece „Minancora“ w Joinville.

Wyjaśnienie w sprawie kupna i sprzedaży ziemi.

Odpowiadam tym, co mnie zapytywali, aby im podać pewną informację co do ziemi i jej położenia, klimatu i urodzaju na kolonji nowo-powstałej »Eurides Cunha« niedaleko Jaguarahywy i Cachoeirinha. Oba te miasta są przy stacjach kolejowych w Paranie.

Mając kilkunastoletnią praktykę co do kolonizacji ziemi w Brazylji tak przy Urzędzie Federalnym jak i ziemi partykularnych, mogę panów, którzy mnie pytają o informację tej ziemi ściśle poinformować. Tymi dniami odwiedzałem nazwaną kolonję, gdzie zabiłem kilka dni i zwiadałem cały obszar tych ziem i mogę bezbłędnie powiadomić, iż ziemia na tej kolonji jest nadzwyczaj dobra do urodzaju. Rodzi się tam żyto, pszenica, jęczmień, owies i t. d. jak również udaje się nadzwyczaj dobrze »lucerna«, którą można kosić od 8 do 10 razy do roku. Co do kukurydzy, to można po prostu powiedzieć, iż rodzi się nadzwyczaj duża i tam ją uprawiają na większą skalę dla hodowli świń. Co do jej położenia jest ta ziemia położona na wysokości od 800 do 1000 metrów ponad poziom morza, więc samo sobą roz-

zumie się że w takim położeniu klimat jest dobry i zdrowy Ziemia ta jest bez kamienia, więc jest na przyszłość nadająca się do orania i już dzisiaj są miejsca w tej kolonji gdzie można orać. Zwiadałem i lasy piniorowe w tej kolonji z dobrym herwalem jeszcze nie eksploatowanem, tak iż kolonista po wyrobie już na jednym szkarze (otu) w tym roku może spłacić swój lot. Jednym słowem mogę powiedzieć, iż ta kolonja jest jedną z najlepszych ziemi, gdzie może rolnik pracowity w krótkim czasie się dorobić. Ponieważ ta kolonja jest położona przy kolei i blisko miast jak Cachoeirinha, Jaguarahyva, Ponta Grossa, Curitiba a nawet i bliskiej linii (koleji) co prowadzi i do São Paulo, więc jest najlepszy dowód iż kolonja ta ma wielką przyszłość. Po mojem obiedzie tej kolonji i neocznie przekonany, mogę każdemu potrzebującym ziemi do uprawy i herwalu radzić, aby kupowali tylko na tej kolonji a pewno będzie zadowolony. Podsi mnie również Zarząd uprawy tej kolonizacji informację, iż dają na spłaty na dogodnych warunkach tak ziemię jako bydło, to jest krowy i konie i świnię. Również zarząd do starca kolonistom wszelkiego na sienia na początku dla zasiewu.

Więc aby nie stracić ciężko zaoszczędzonego grosza, strzeżcie się przed różnymi oszustami, którzy lażą po kolonjach a nawet zbierają pieniądze na jakąś kolonizację (pokazując gruszki na wierzbie) jak to się działo na kolonji »Verra Guarany« zabrał od kolonistów i kiesz zaliczki na ziemię i zmyknął (było już w gazecie pisma przestroga) Więc ostrożność przed oszustami a kiedy potrzebujecie kupić sobie LEGALNEJ i DOBREJ ZIEMI, udawajcie się do niżej podpisanego i na podane adresy, który jest od długich lat jako KOLONIZATOR on Was chętnie i bez płatnie poinformuje co do ziemi wyżej wspomnianej do której należy jako legalny Kolonizator. Piszcie na adresy.

Colonia Eurides Cunha J. O. Esteves, Colonizador, M. J. Bahirecki Cachoeirinha Ramal - Parapanema Est. Parana.

Albo: Colonizador M. J. Bahirecki Escriptorio Dorizon - Parana.

Ostrzeżenie.

Ponieważ różni niesumieni ajenci, sprzedający ziemię własną i niewłasną, przeważnie byle jakie, często bardzo oddalone od kolei lub bez dróg dobrych wozowych, aby sapać kogoś i namówić na kupno u nich, a niemogąc operować innymi argumentami, bo tego nikt kolonista nie może zaprzeczyć, co kolonista zobaczy własnymi oczami i o czem z łatwością może się przekonać, wzywają w ludzi, że ziemię sprzedane przezemnie nie są pewne.

Nie łatwiezszego jak rzucić wątpliwość łatwiezszym i bardzo często oszukiwanym ludziom, bo kolonista nie chce, a często nie może sprawdzić czy dany teren zaofiarowany mu ma dokumenty w porządku i czy w przyszłości nie będzie miał jakichkolwiek przykrości.

Otóż oświadczam, że każda ziemia zanim podejmę się sprzedażi muszę poznać, tak jej położenie, jak również dokumenty i że po dokładnem zbadaniu, że wszystkie dokumenta są w porządku, kontraktuję sprzedaż tej ziemi.

Donoszę, że sprzedaję ziemię na kolonji Nowej Galicji w Santa Catharina, ziemię te należące do BRAZIL DEVELOPMENT AND COLONIZATION COMPANY, która już skolonizowała ogromne obszary wzdłuż kolei w tym Stanie i gdzie kolonje szybko się rozwijają. Tym, którzy interesują się polecam tę kolonję na hodowle bydła i przemysł mleczarski ze względu na świetne warunki do tego przemysłu. Dowody jakie doskonale dochody mogą mieć kolonisci z tej gospodarki, już mieliśmy i mamy, tak na tej kolonji jak i wogóle.

Kolonje EURYDES CUNHA, w Paranie, przy stacji kolejowej Cachoeirinha skontrolowana z IMPREZA DE EXPANSÃO COLONIAL J. O. ESTEVES nadają się pod uprawę lucerny, kukurydzy, pszenicy i innych roślin wymagających ziemi bardzo żyznej. Ziemia ta są dość równe i bez kamieni. Nadają się zatem do uprawy na większą skalę i do robo-

Casa Suissa Jubilerstwo i zegarmistrzostwo. Właściciel tej firmy Albert Schoneweg zawiadamia niniejszem Szanownych Klientów i Szanowną Publiczność w ogóle, że przeprowadził się z Praca Municipal do domu Nr. 35, położony przy rua S: Francisco, gdzie oczekuje łaskawych zamówień i rozkazów.

Zadziwiająca. Zdumiewająca. Bronchit astmatyczny, któremu towarzyszył uparty kassel, wyleczony radycznie jedną zaledwie flaszeczką Peitoralu de Angico Pelotense. Potwierdzam dla dobra ludzkości, że mając córkę chorą od dwóch lat na bronchit astmatyczny, któremu towarzyszył nieznosny kassel, nie dający jej spać, uczuła ona znaczną ulgę po zacyu zaledwie jednej łyżki Peitoralu de Angico Pelotense, spreparowanego przez zdolnego aptekarza Dra. Dominga da Silva Pinto, a po zacyciu całej flaszeczki została zupełnie wyleczona. Co, na dowód prawdy, niniejszem stwierdzam. Pelotas, 22 września 1917 João Felizardo da Silva.

BIURA ADWOKACKIE. Dra. Franciszka R de Azevedo Macedo (Profesora Uniwersytetu Parańskiego) Mieszkanie prywatne: rua 24 de Maio N 98 - Curitiba.

Poszukujemy dziewcząt do robót fabrycznych. Kurytyba rua Conselheiro Laurindo 13 FABRYKA WSTAZEK

Ważne wyleczenie. Fakty - nie słowa. Pani aptekarzu Goncalves! Pospieszam, aby Panu podziękować za nadzwyczajny skutek, jakiego doznałam po zacyciu zaledwie jednego pudełka iscie cudownej »Pomadę Minancora«. Nie ma piędzdy, aby ją należało zapłacić, a przecież tak jest tylko Wszelkie pochwały są niewystarczające. Przed 9-ciu czy 10-ciu laty ukazała mi się na twarzy w pobliżu oczu mała ranka, która stale się następnie powiększała. Używałam wszelkich środków: lekarstw i najsławniejszych pomad, lecz zdołałam niemi zaledwie powstrzymać chorobę - n'c więcej. Użyłam zaledwie jednego pudełka pańskiej »Pomadę Minancora« i została wyleczona. Prawdziwy cud. Tylko ten, któryby zobaczył bliźną, uwierzyłby temu. Proszę Państwa ogłosić wszędzie dla dobra wszystkich biednych moją dozągonną dla Państwa wdzięczność.

Zachow... Zawsze istnia... W tem jest du... Mam do... 100... Slusarn...

Zachowując młodość i urodę

Zawsze istniała na całym świecie troska o szybkie zrobienie fortuny i o zachowanie młodości przez jak najdłuższe lata. - Da osiągnięcia tego ostatniego celu nie brakowało pomysłów i rad. Tymczasem zachowanie młodości, tak samo jak i urody, zaletnym jest w zamian od jednej, jedynej rzeczy: od siły woli. W dniu, w którym się uda zachować siłę woli, jak się zachęcają poszanowanie prawa, zostanie rozstrzygnięte ważne zagadnienie, które zajmowało alchemików i szarlatanów ubiegłych epok; jak zajmowało Woronowa, Stejnacka i ich adepty. - Ta siła woli jest niezbędną do życia według norm praktycznych naszego organizmu, między którymi wyróżnia się umiejętność nie nadwyżania, go odżywiania i zapalania. Jeden punkt jest już rozstrzygnięty i nie wymaga wysiłku. Jest nim zapalenie organizmu fosforem i calcium przez zażywanie przyjemnej w użyciu "Candioliny Bayera". Bez fosforu i bez calcium niema zdrowia, a bez zdrowia niema młodości i urody.

POSZUKIWANIA.

Konsulat Rzeczypospolitej Polskiej powołuje następujących osób: Feliksa Stanisława Opolskiego który przybył do Brazylii w roku 1926 i ma przebywać w Kurytybie.

Józefa Rzeszowskiego z Chorostkowa, powiat K-oyczyca, wyjechał z domu w roku 1914 pozostawiając żonę z dziećmi i do dziś nie daje żadnej wiadomości o sobie.

Rzeszowski jest niskiego wzrostu, blond, ma „czarną brodawkę na twarzy” i „poleczkę na głowie.” Poszukiwani lub ktoby wiedział miejsce pobytu poszukiwanych, zechcą skontaktować się z Konsulem R. P. w Kurytybie.

POSZUKIWANE SA PRZEZ RODZINY

Następujące osoby: Kasper Biały, Karol Cholewa, Leon Jabłonski, S. Kryński, Jan, Michał i Stanisław Maciejak, Karol i Anna Meindorf, Zelman Wyszne, Edmund Pokorny, Carlo Lejb, Wiktoria i Agnieszka Rozpewski, Wawrzyniec Wojtkowski.

Poszukiwani lub ktoby wiedział o miejscu ich pobytu, proszeni są o pominięcie się z Wydziałem Konsularnym w Rio de Janeiro, Rua Sena Vergueiro, 197.

DR. CARLOS HELLER

Praktykował w Hamburgu, Wiedniu, Paryżu i Paryskich szpitalach. Praktyka ogólna. Leczy specjalnie choroby skórne, we neryczną, pęcherza i włosów. Klinika dla dzieci.

Leczy sztucznymi promieniami Diatermia Konsultorium i rezydencja: Pracja Tiradentes 57 Przyjmuje od 10, do 12 i od 3 do 5. W poniedziałki, środy piątki wieczorem od 8 o 9

Jest do sprzedania

w Piracuarze, w oddaleniu jednego kilometra od stacji kolejowej, około 30 akców ziemi, ogrodzonej drutem, z dobową wodą, domem mieszkalnym, kawiarnią, lasu dziewięcioletniego, herwą, tysiącem młotów do wyrobu zapalek, niektóre młoci 80 polegają (cał). Z lasu tego można wydobyć 20 do 30 tysięcy metrów drzewa opałowego. jakoteż około 500 pinjorów bez sznaku do budowy kłopiczów.

O kupno tego terenu można traktować w Piracuarze z p. Franciszkiem Leal, w Kurytybie z p. Marcinem Ssynp, albo z właścicielem, mieszkającym przy rua 13 de Maio N. 104

Szakier z domem murów.

blisko miasta, przy drodze do Abranthes, za 6:500000 do sprzedania. Jest także tania do sprzedania samochód Ford w dobrym stanie. Informacje: Józef Sysak, Kurytyba, Pracja Zacharzewski 23.

Mam do sprzedania

100 ak. ziemi
W tem jest dużo herwy Mieszkam tu już 7 lat i robię rocznie 700 arów a za jakie 4 lata będzie można robić 1000 arów rocznie a nawet więcej. Jeżeli nie będzie kupca na całe gospodarstwo, zie może sprzedawać będą w częściach po 10, 20 i 40 akierów. Cena nie jest wygórowana.
Józef Jaśniewski, Itayopolis (Rio do Tigre) S. Catharina.

Slusarnia i kuźnia

korzysta do sprzedania. Są wszystkie potrzebne maszyny, narzędzia i utensylje, także parowa maszyna i motor. Wszystko w dobrym stanie do roboty należy dom mieszkalny z ogrodem. Właściciel: Iwan Ulrich, Sao Matheus Rd. do Parana.

Apteka „Esphinge”

J. M. DE MILASCH
KURYTYBA, UL. COMMEND. ARAUJO N. 7

Zupełnie odnowiona, ua nowo bogato zapatrzona i na zaufanie zajmująca. Recepty lekarskie wykonuje sam właściciel sumiennie i prędko. Rzetelne ceny!

Prawdziwé utrapienie

dla dzieci i dorosłych stanowią w ciepłych krajach tworzące się w wnętrzu ludzkich różnego rodzaju robaki i wywołwane przez nie choroby. Jakże małe, jedynie za pomocą mikroskopu widzialne stworzenia mieszają się pasyży w kiszki przewodu pokarmowego w mniejszych lub większych ilościach i żywią się sokami których ciałowiek do życia potrzebuje. Przeto robaki te nazwać można rzeczywistymi gwałcicielami organizmu ludzkiego. Jeśli bowiem tych właśnie cennych soków ciału brak człowiek upada przedwcześnie na siłach, rozpada się nieomal zdolności umysłowe zanikają, nadto zjawiają się bóle w głowie i w plecach i ogólne zniechęcenie, słabość i t. d. Ciało ludzkie, zwłaszcza u dzieci, jest wtedy bardzo skłonna do suchoty i innych ciężkich chorób nienuleczalnych.

Wiedza już od dawna zajmuje się nad usunięciem tych szkodników z kieszki człowieka, lecz dopiero w ostatnim cz sie zdolano wynieść nieomylny środek, a tym jest

Cudowny Vermipurgol Milka

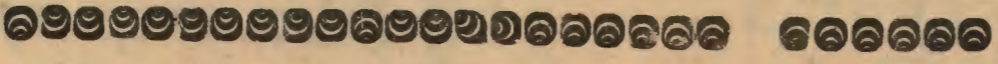
(Pozwolenie nr. 913-6 6.1919)

Stwierdzono statystycznie że w ciepłych krajach na 100 ludzi 95 cierpi na te robaki. Niech więc każdy używa tego środka chociażby tylko dla zabezpieczenia Rodzice niech broną życie swoich dzieci. Będą one zdrowe, silne i dobrze rozwijać się będą. Dorosli również czuć się będą zdrowymi i zadowolonymi.

Do nabycia we wszystkich aptekach

i w Laboratorjum „Milka” farmacja „Esphinge”
Kurytyba - Rua Commendador Araujo N. 7

Nie przyjmować nigdy podróbionych środków lekarskich. Jedyne „Vermipurgol” jest gwarantowany. Nigdy się nie dać skłonić do przyjmowania innego preparatu zalecanego często jako „także dobry”.

Alipio Augusto de Campos
Chirurg Dentysta
Kurytyba
Pracja da Ordem N. 7 I
Godziny przyjęć:
c. J 2 do 5 po południu

Kazimierz Mitczuk
Chirurg-Dentysta
Kurytyba
Avenida Luiz Xavier 26
Godziny przyjęć od 8 rano
do 5 wieczorem.

ZA DARMO
Wszystkim, którzy cierpią na choroby płuc jak bronchit, astmę, uciążliwy kaszel, chroniczny katar, gripę lub osłabienie płuc udzielam ZA DARMO lekarstwa, które ich wyleczy w kilku dniach. Nadeślijcie swój adres do Mano G. de Andrade, Travessa do Quartel 9. São Paulo.

Polski warsztat krawiecki
Franciszek Rybacki
w Kurytybie
ul. Dezembarg Kotta 82
Poleca się Szan. Rodakom do wykonania eleganckiej odzieży przy cenach niskich.
Krój najlepszy - Swój do swego!

Dom obuwia
ANTONI MARTES
Largo 19 de Dezembro N. 1. (przy mercedzie)
sprzedaje nowe i używane obuwie po cenach bardzo niskich. Rozmaite fasony.
Przwidzcie i przekonacie się!

Dominik Kurecki
Polski zakład krawiecki
przy ul. Dr. Hunjey Nr 61
Wielki wybór materiałów na ubranie.
Zamówienie wykonuje się w razie potrzeby w 24 godziny.
Roboty gwarantowane
CENY NISKIE.

Idealnym
środkiem do pielęgnowania broni, maszyn do szycia, centrjufogów jak wogóle dla wszelkiej delikatnej mechaniki, jako ochrona przeciw rdzy i jako smarowidło na każdy metal
Jest Fachinol
Do nabycia we wszystkich sklepach żelaznych i drogerjach.

Zapraszam do zwiedzenia
mego bogato zapatrzonogo składu bez przymusu kupna.
Każdy może się przekonać że sprzedaję najtaniej ze wszystkich kupców
gotowe ubrania męskie, płaszcz palt, kapelusze, kamizelki i t. d. Po ba obecnie niskich cenach można u mnie nabyć także ubrania mało używane (jakby nowe)
Juliusz Szaja
Kurytyba, Rua Com. Araujo 22

W moim sklepie
gdzie dawniej mieściła się fabryka pończoch, sprzedaje się teraz znowu pończochy wełniane
Po fabrycznych cenach
Ktośkolwiek zwiedzi mój sklep przekona się napewno, że nigdzie tańszych pończoch nie znajdzie
Juljusz Szaja
Kurytyba, Rua Com. Araujo 22
Mówi się po polsku!

HAFTY.
Wstażki do haftowania w różnym wzorach. Książki wzorów, rozmiaru 48 na 60 zawierające 116 różnych deseni (wzorów) na poduszki na nakrycia na stoly, łóżka, serwety na szafki kuchenne, nadto haft perlelkami w różnych stylach i t. d. z przesyłką pocztą 16,000 Kupć można i Astrakan szerokość: 180 cm. w cenie 30\$. Kartki loteryjne pistoletki dla dzieci, artykuły sztucznego ognia i t. d.
CASA BICHELS
Rua 1 ro de Março 15 - Curityba.

Przy używaniu do pieczenia proszku „TELL” wykluczone jest nie udania się pieczywa

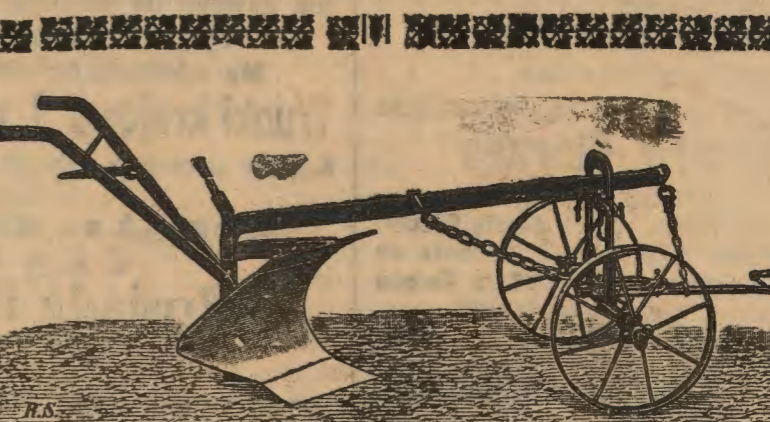
APTEKA TELL DROGERJA

SIGEL, ETZEL E CIA.
KURYTYBA - ULICA 15 DE NOVEMBRO 98
Pod kierownictwem aptekarza K. Kleemanna.

Fermente TELL Najlepszy środek do robienia ciast i pieczywa różnego rodzaju. Recepty za darmo	Xarope Baby Pewny i zagwarantowany środek na silny kaszel, przeziębienie, influenzyę, grype, koklusz i t. p.	Vermicida TELL Największy wróg wszystkich robaków we wnętrzu człowieka i dorosłych	Farby TELL są najlepsze do farbowania ubrań i sukien. Do nabycia we wszystkich kolorach
---	--	--	---

REUMATOLIN
Bardzo dobry środek na reumatyzm, na wzmocnienie nerwów, na ból zębów i wogóle wszystkie bóle w kościach i w mięsnych częściach ciała czyli muszkułów.

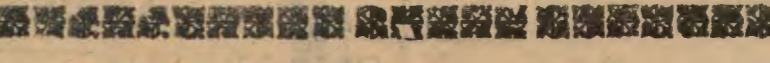
RECEPTY LEKARSKIE WYKONUJE SIĘ PRĘDKO SUMIENNIE I TANIO
Lekarstwa i preparaty krajowe i zagraniczne
Mówi się po polsku

Na nadchodzący czas sadzenia!

Otrzymałmny znowu kompletny sortyment z anych
Pługow stalowych
Systemu „Sack” oraz innych narzędzi rolniczych, które sprzedajemy po niższych cenach

Jose Hauer Junior & Cia.
Curityba - Rua 15 de Novembro N. 44

Gospodarzu!

Jeżeli potrzebujesz JAKIEJKOLWIEK MA SZYNY ROLNICZEJ LUB NARZĘDZIA ALBO CZĘŚCI SKŁADOWYCH prosimy

Cię odwiedzić nas.
Znajdziesz u nas napewno to czego szukasz.

NASZA „SECCAO AGRICOLA” ZAJMUJE SIĘ WYŁĄCZNIE MASZYNAMI ROLNICZEMI I JEST NAJWIĘKSZY TEGO RODZAJU W PARANIE.

Fernando Hackradt & Cia. Sattig, Ltda
CURITYBA - Rua 15 de Novembro, 96 (esquina Rua Rio Branco)

Cervejaria Cruzeiro

Najlepszy browar w Kurytybie poleca tu i na prowincji piwo własnego wyrobu po najprzystępniejszych cenach marki „Cruzeiro”, „Pilsena”, „Pombal”, „Escurinha” i inne.

Kupuje dla własnej słodowni jęczmień w rozmaitej ilości i płaci najlepsze ceny.
KURYTYBA - CAIXA POSTAL 108

CASA FAVORITA

Specjalistę w bucikach dla pań
STYLU LUDWIKI XV, CUBANO E SALTO DE SOAL
Wystawa z cenami w oknach wystawowych
Kurytyba - Rua Blachuelo, 50

ESCOLA PRATICA DE COMERCIO

Praktyczna Szkoła Handlowa
Kurytyba - ul. Dr. Marjey N. 108 ob.
Filja: Rio de Janeiro - rua S. Jose 106
Jedyna szkoła, która gwarantuje doskonałą naukę handlową, abowiem posiada zorganizowane biura dla nauki technicznej: tartakowej, handlowej i przedsiębiorstwa herwy matta. Kompletny kurs miesięczny. Nie wyciąga się egzaminu wstępnego. Wpisy mogą być ukutecowane każdego czasu. Ceny są także pisanie na maszynie

ELIKSIR „NOGUEIRA“

Jest używany skutocznie w następujących chorobach:

- skrofuly
- hubony
- zapalenie macicy
- cieczenie z uszu
- wywióra
- fistula
- raka syfilitycznego
- pryszczki
- białe upławy
- wrzoły i narośle
- swierzb
- reumatyzm
- plamy skórne
- niedomagania wątroby
- bóle w piersiach
- narośle na kościach
- pulsowanie tętnic
- i wogóle wszystkie choroby pochodzące z krwi.

Wielce skutoczny środek czyszczenia krwi

Pyohkrea?

Zęby słabe
Nieprzyjemny oddech
Dziąsła skrwawione
Leczy się z łatwością przez użycie **Elixiru Moraes**

(Dawny Pyozol)

Flakonik 7\$50, przez pocztę 9\$500
Zamówienia przyjmują: I Barbosa de Moura e Irmao, Rua Xavier de Toledo 8 A. Caixa postal 3135
Sao Paulo

A Vencedora

Fabryka karmelków i cukierków różnego gatunku, tańszych i droższych owiniętych w papier („ballas“), malinowy, kokosowych, miętowych, cytrynowych, ananasowych, truskawkowych, bananowych i mlecznych.

Prócz tych mam jeszcze inne gatunki specjalne, nowego formatu, które w każdej chwili można nabyć po cenach bardzo przystępnych.

Uprasza Sz. Redaktor o łaskawie przekazanie się o tem, że są najtańsze i najlepsze w Kurytybie.

Franciszek Lachowski
Kurytyba - Rua Cabral Nr. 53 - Parana

Dr. Mirosław Szeligowski

Były asystent klinik europejskich
LEKARZ I OPERATOR
Dokonyuje wszelkich operacji chirurgicznych i kobiecych.

Leczy podług najnowszych sposobów. Bada za pomocą promieni Roentgena. Posiada własną pracownię do badań mikroskopijnych i badań krwi na choroby ukryte.

Chorych zamieszcowych przyjmuje na leczenie w swej klinice.
Rua S. Francisco - Kurytyba N. 25

Casa Daitschman

Maurico & Irmao

Kurytyba

Avenida Luiz Xavier 3

połącza

Meble wszelkiego

rodzaju

z własnej fabryki

jako to bufety, stoły, krzesła, łóżka, materacy i t. d.

po cenach najniższych

Kolonizacja

Alberto Schmitt!

Bezpośrednio przy linii kolejowej (stacja Perdizes) zdrowy klimat (niema ani moskitów ani febrę). Bardzo dobra ziemia dla uprawy alfaly, tabaki, miji, feroi, wina, do sadzenia kartofli i dla pszczelnictwa. Absolutnie pewne tytuły własności krajdy kupujący otrzyma zaraz po spaleniu „escripturas publicas“. Dalesze informacje udziela: Jose Petri Director gerente Estação Perdizes - Santa Catharina.

Cudowna maść

„Ypringosa“

Kiedy inne środki zawiodły ta maść pomaga doskonale przy zapaleniach, wrzodach, odciekaniach i oparzeniach.

Sprzedają hurtownia i detaliczna

Minerva

Drogeria i apteka

Jacek Dromlewicz

Lekarz-Dentysta.

Zęby sztuczne z podniebieniem i bez w złocie i kauczuku. Plombowanie i wyjmowanie zębów bez bólu. Robota pierwszorzędna. Ceny przystępne. ul. Riachuelo n. 8, w Kurytybie

SZEWIECTWO „CENTRAL“

polera w wielkim wyborze

— obuwie —

doskonale i mocn. zrobione dla

panów, pań i dzieci po cenach

jaknajniższych.

MIGUEL SIMAO ATAB

Kurytyba - Travessa Zacharias N. 1
blisko polskiego składu nasion p. Nikodema.

Wielki Sklep Polski Marcina Szyndy & Ska

Plac Tiradentes N. 19

ma zawsze na składzie: mąkę pszenną, żytnią i kukurydzianą, cukier ryż, sól, śledzie, sliwki, rodzunki i konserwy owocowe.

Ma również najlepszą kawę mieloną z własnej fabryki.

Trunki krajowe i zagraniczne w najlepszych gatunkach

Kupuje produkty rolne jako to: kukurydzo, fasole, ziemniaki, masło, jaja, drzewo itp.

**SPRZEDAŻ NA KOLONJE HURTOWA I DETALICZNA
CENY PRZYSTĘPNE**

Posiada filja w Thomaz Coelho
i Araukarji

Fabryka cukierków „AURORA“

„AURORA“

Josefa Kull.

Wyrabia cukierki w najlepszych gatunkach i karmelki owinięte w papier („ballas“) we wszystkich odmianach.

Ulica Martin Affonso nr. 100

Kurytyba - Parana - Brasil

Aniliny i farby niemieckie

Marki BAYER

do farbowania zwłaszcza wybiakłych tkanin w paczkach z drobnymi wskazówkami i w skrzynkach po 1 kilu, we wszelkich kolorach, jakoteż farby anilinowe do kapeluszy, skór, wytworów roślinnych i napoiów.

Wszelkie preparaty Bayera

jak Cafiaspirina, Phenaspirina, Butolan, Helmitol i t. d.

Bardzo piękne i tanie **OZDOBY DO PRZYPINANIA** jako to:

Pajaki, chrabaszczki, motylki, kwiaty i t. p.

CARLOS LUHM

Rua Riachuelo 52 - Curitiba - Brasil

Dr. Antoni Rydygier (Ruediger)

Kurytyba

Prof. Dr. Antoni Rydygier (Ruediger) specjalista w chirurgji, chorobach kobiecych i dróg moczowych.

Przyjmuje w swej nowo urządzonej klinice chirurgicznej przy Avenida 7 de Setembro N. 69 (narożnik rua Ratcliffe) od godz. 8 do 5.

Actolit-Magnetne

rejestrowany

usuwa bez powstrzymania ruchu

— Osad —

znajdujący się w kotłach lub innych naczyniach żelaznych i odnawia je do pełni. Środek ten zdobył sobie uznanie pierwszorzędnych fabryk i firm i jest przez nie stale w używaniu. Żądać prospekty.

Fabryka produktów chemicznych Guilherme Goldschmidt
Kurytyba, Caixa postal 372.

Wymowne świadectwo

TRJUMF NIEZAPRĘCZONY „GALENOGALU“

Dr. Alfavona, wybitny lekarz-operator, dyplomowany przez królewski uniwersytet w Neapolu i cieszący się ogólnym uznanem w mieście D. Pedrito tak się wyraża: „Przeciwnik wytawiania świadectw pochwalnych dla wszystkich nowoczesnych a czynników terapeutycznych, czuje się tym razem w obowiązku poświadczyc, że przebiegając od dłuższego czasu „Galenogal“, sporządzony według recepty mego wybitnego kolegi Dra Frederico W. Romano, otrzymywałem niespodziewane wyniki w wypadkach syfilisu trzeciego okresu, szczególnie we wszystkich horobliwych objawach syfilitycznych — Jako preparat naukowy, i co najważniejsze, nie zawierający w sobie alkoholu. Preparat ten wskazany jest do użytku w zakażeniach poważnych i skomplikowanych. Nawet teraz, mając wypadek egzemy syfilitycznej do leczenia, wobec którego dotychczas używane środki lekarskie były bezskuteczne, wyleczyłem go czterema zaledwie fiaszeczkami „Galenogalu“.

Takie jest moje odczucie rzeczywistej prawdy, które podaje do publicznej wiadomości dla dobra tych, którzy cierpią zaznaczając, że dziś „GALENOGAL“ jest dla mnie jedynym lekarstwem energicznie zwalczającym syfilis, wśród wielu najlepszych preparatów czy to krajowych, czy zagranicznych (firma legalizowana).

„GALENOGAL“ można nabyć we wszystkich aptekach i drogeriach w Brazylii i w wszystkich południowo-amerykańskich republikach. W Kurytybie nabyć go można w drogerjach „Minerva“ i „Drogaria Suissa“.
Apr. D. N. S. P. Nr. 211. N. 3 Ars/0

Mieczysław Gosławski Chirurg-Dentysta

Wykonuje wszelkie roboty wchodzące w zakres dentystyki

Wymowania i leczenia zębów bez bólu.

Od 8 do 11 i od 1 do 7

Rua Dezembargador Motta N. 6

CASA IDEAL ALBERTO C. ELIAS

CURITYBA

rua Jose Bonifacio N. 9 (w pobliżu katedry)

Skład mieści się w tym samym domu jak dawniej

obok rzeźni Garmistr

FILIA: Rua 15 de Novembro N. 31

Ogromny wybór obawia

wszelkiego rodzaju po cenach najniższych

Kalosze

Wykonane na wzór trzewików do sznurowania
BARDZO PRAKTYCZNE I ELEGANCKIE

Polska fabryka makaronu i kawy Sao Miguel

FIRMY GONTARSKI I SKA

Kurytyba Ulica Iguassu N. 246

Telefon N. 489 Skrzynka pocztowa 278

Poleca swoje wyroby w najlepszym gatunku

Pożyteczna rada dla rodzin

Przewodnik lekarski Aptekarskiego Laboratorium Chemicznego
Boettger e Cia, Brusque
Sta Catharina

Przeciw usunięciu robaków z wnętrzości:

Sa dwa lekarstwa gwarantowane: VERMICIDA (olejek leczniczy), VERMICAPSULAS (kapsułki przeciw robakom) fabrykowane w dwóch wielkościach, dla dzieci i dla starszych.

Leczenie chorób krajowych (Mal de terra) dokonuje się w następujący sposób:

Używać najpierw „Capsulas emrativao de Mal de Terra“, a następnie 1 albo 2 flakoniki „Sadola“ albo pigulek, zwanych „Pilulas Ferma“.

Dla leczenia anemji, słabości krwi, niedokrwoności, białych upław, braku przyrodnych upław (menstruacji) braku apetytu etc. należy używać „SADOL“ albo „PILULAS FERMA“

Kaszleł, chrypke astmę leczy „Agriomel“. Jest to lekarstwo połączone z miodem leśnym (Curupa)

Malaria, małała, gwałtowne napady febrji i inne febrji. Osoby starsze mogą używać „Pilulas antimalaricas com cafezana e guarana“, zaś dzieciom i osobom młodszym daje się „Pilulas Contra Sezões“ (21). Pigulki te działają natychmiastowo.

Agent: Carlos Luhm Kurytyba; Dawid Wiedner—Lapa; Guilherme Schwind—Ponta Grossa; Alberto Weiga e Cia—Parana

Solitera (verme solitaria) wysięk się jednym pudelkiem „CAPSULAS NIFUGAS“.

Nerwy słabe, drzące leczy lekarstwo wzmacniające „ENERGEN“.

Zatwardzenia, niedomagania i szek i żołądka. Dla leczenia tych rob polecamy pigulki przeczyszczające „Pilulas Purgativas“ i „Catharticas“ albo herbatę hamburską „Cha de Hamburgo“.

Rany dawne i świeże, odnawiania, krosty, swędzenia leczy się przez dą św. Jaciego „Pomada Sao Jorge“.

Swierzb leczy się z łatwością ciagu dwóch dni przez użycie „Pomada contra sarna“, Środkiem zapobiegawczym chorobom, które mogą atakować ciało człowieka jest „Balsamo Branco (balsam biały)“

Przeciw bolom brzucha, bólka, podbrzusza i t. d. należy użyć czarnego balsamu niemieckiego „Balsamo Allemao“ (preto)

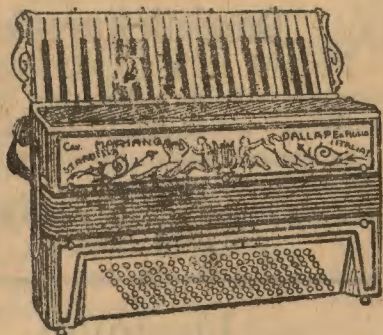
Przeciwy karapatom, pobudzającym swędzeniem u zwierząt najlepszym lekiem jest „Matacarapates“

Wielki skład harmonij

Fremjowana Fabryka

Komandora Mariano Dallape e Filho Stradella (Włochy)

Jedynie następstwo (Filja) na Brazylię — w Sao Joao da Boa Vista (Est. Sao Paulo)

Najwięcej znane w świecie. Odznaczone złotymi medalami na wszystkich wystawach. Uznanie za najlepsze we wszystkich krajach. Do nabycia we wszystkich rozmiarach i jakościach, od 8 do 240 hów, na 2 tony, półtony, chromatyczne i pianowe. Metody ułatwiają naukę.

GWARANCJE: Za wszystkie odemnie pochodzące harmonje 5-letnią gwarancję za wyjątkiem uszkodzeń spowodowanych wypadkiem lub nieuwagą.

Katalogów ilustrowanych udzie bezpłatniela wyłączny reprezentant na Brazylię

JOAO SARIORELLO

Linha Aogyana — Est. de S. Paulo — Sao Joao da Boa Vista

nasz mógł jeszcze przejechać spory kawał drogi.

Przy tych słowach, Leon ukląkł na siedzeniu, przechylił się za tylne oparcie wozu i jął się wpatrywać w skrzynię z benzyną.

Zaledwie rzucił na nią okiem, gdy wydał straszny okrzyk.

- Co ci to, najdroższy? - spytała Tacyanna w najwyższym poruszeniu, obejmując go - nowe nieszczęście?

- Tak! zawołał Leon w rozpacz - nowe nieszczęście i to największe, jakie nas dotknąć mogło. Borys kowal jest lotrem, a przynajmniej z nami postąpił sobie po lotrowsku!

- Najdroższy, czy tylko nie potępiasz go za surowo?

- Nie, jestem swego pewny - odparł książę Leon ścisniętym głosem - Borys postanowił nas skrzywdzić, przewidział rozeraoar tak, że cały zapas benzyny wypłynął.

- Tacyanna przykryła twarz rękami i zawołała:

- Ależ to niepodobna i dlaczego Borys miałby nagle względem nas powziąć tak nieuczynne zamiary?

- Sądę, odparł książę Leon z głęboką goryczą - że jego pobudki leżą, jak na dniu!

O, głupiec ze mnie! Wyobrażałem, że człowiek, który cię kochał, Tacyanno i sądził, że był przez ciebie kochany, może się wyrzec ciebie tak łatwo i bez żalu!

To zazdrość skłoniła Borysa do oddania nas w ręce wrogów, gdyż teraz Tacyanno, teraz nie mogą tańc dłużej przed tobą że jesteśmy zgubieni, za kilka minut - nie, za minutę pochwyca nas!

Istotnie, samochód goniący ich zbliżał się szybko.

Łatwo było wyliczyć, że za minutę musi wpaść na most drewniany, a wtedy...

Wtedy scena, jaka się mogła rozegrać, wzbudziłyby nawet fantazję dziecka.

Hrabia Szuwałow i jego towarzysze otoczają bez wielkich zachodów Leona i Tacyannę i każą im się poddać.

- Opór! - Ależ i o to postarał się Borys, ażeby Leon nie mógł się bronić żadną miarą.

Gdyż - teraz dopiero zrozumiał Leon - on to wyrzucił z automobilu jego szkatułkę z pistoletami, on uszkodził korbę, za pomocą której daloby się otworzyć jedną ścianę wozu.

On również nie rozrucił gwoździ po drodze, które niezawodnie mogłoby uszkodzić samochód prześladowców, lecz przeciwnie, postarał się, ażeby te gwoździe nie a nie nie zaszkodziły pogoni.

W drżącej rozpacz Leon chwycił za drzwi, które służyły do puszczenia w ruch wozu, ale oczywiście napróżno, gdyż samochodowi brakło teraz siły życiowej - benzyny!

Motor stał cicho i nieruchomo - nie było słycać żadnego syku.

- Prędzej, jeszcze jeden pocałunek, luba Tacyanno! - zawołał Leon, rozkwierając ramiona do przytulenia ukochanej raz jeszcze do piersi - kto wie, kiedy będę mógł jeszcze trzymać cię w ten sposób.

Tacyanna przygłębia do jego serca, podała mu usta, on zaś je całował namiętnie.

Przy tem jednak bacznie śledził zbliżenie się wrogo wozu.

Teraz most sadrzał pod nowym ciężarem.

W tej samej chwili Leon zrobił nowe, niemiłe okropne spostrzeżenie.

Człowiek, kierujący samochodem, stracił wszelką władzę nad kierowaniem i nie mógł wozu powstrzymać.

Z ogromną szybkością automobil wpadł na samochód stojący na moście.

Starcie musi być okropne w skutkach.

Bez wątpienia samochód hrabiego Szuwałowa zmiażdży mu jego własny, on zaś i Tacyanna...

Wtem - nastąpił straszny trzask, Leonowi zdawało się, że ziemia pochłonięta go nagłe.

Słyszał jeszcze syk, pisk, huk i miał tyle tylko przytomności, że mocno chwycił Tacyannę i przycisnął do swej piersi, poczem zic, tylko ciska grobowa.

Most drewniany załamał się pod ciężarem dwóch samochodów, które z nadzwyczajną siłą runęły na lodowatą powierzchnię Moskwy. Lód pękł pod tym gwałtownym naciskiem, wozy utkwily w skale lodowej, a ona jąła się dobywać z tysiący szczelin i jak źródło bijące zalewała żelazne wozy i ludzi, którzy się w nich znajdowali.

Pierwszą myślą Leona było: musimy umrzeć!

Ale w kilka sekund potem uczył, że nie poniósł najmniejszego nawet szwanku.

Przy starciu został odrzucony daleko, ale jednak nie zdołał wypuścić Tacyanny ze swolch objęć.

Upadł razem z nią i pociągnął ją teraz tam, gdzie lód był mocniejszy, tak, że pod ciężarem dwojga ludzi załamać się nie mógł.

- Ukochana! - szepnął Leon - czy żyjesz jeszcze? Powiedz mi słówko, jedno słówko tylko! Powiedz: czy nie jesteś raniona?

- Jestem przy tobie - odparła Tacyanna ścisłym głosem - niczego się nie boję, nie cierpię wcale, - o Boże, moja wiara!

- Więc cię potłukł jednak! O, nie lekaj się, najdroższa, na własnych rękach poniosę cię dalej. Pogoni obawiać się teraz nie potrzebujemy.

O jakie 20 kroków od siebie spostrzegł Leon jakąś postać ludzką.

Był to hrabia Szuwałow, który widocznie wyszedł cało z katastrofy i tylko z czoła spływała mu krew.

Ale wszyscy jego towarzysze leżeli martwi, bez ruchu.

- Zabili! - zawołał Szuwałow, pochylwszy się nad każdym z nich po kolei, przyczem każdego poruszał, ale bezskutecznie.

Tak jest, wszyscy zostali zabił! Katastrofa pochłonięła pięć ofiar ludzkich!

Między zmarłymi znajdował się także pierwszy urzędnik Pugaczew, któremu zapewne o świecie dnia tego ani się nie śniło, że po południu dnia tego leżeć będzie zimny i martwy na lodzie rzeki Moskwy.

- Ach, to okropne - zawołał Szuwałow zalamując ręce - co za nieszczęście, a ja nie mogę nawet trupów usunąć, bo sam nie doniosę ich do brzegu rzeki.

- Jeżeli pan pozwoli, panie hrabio - ozwał się głos poza plecyma Szuwałowa, - to mogę panu dopomóc przy przeniesieniu trupów.

A i pan musisz sobie opatrzeć ranę coperdej.

Hrabia odrócił się i jak oszalonego wpatrywał się w Leona, on to był bowiem, co się oświadczył mu z pomocą.

Leon oparł Tacyannę o filar mostu, który jeszcze ocalał.

- Książę Leon Zubow! - zawołał Szuwałow - pan chceś mi dopomóc, wiesz przecież, że panu grozilem aresztowaniem?

- Wiem o tem, panie hrabio - odparł Leon - ale wobec takiej katastrofy, ludzie nie powinni zastanawiać się nad tem, co było, lecz jedynie uważać na to, co jest i jak sobie pomagać w razie rzeczywistej potrzeby.

Może pan Pugaczew żyje jeszcze? Zwoł mi pan zobaczyć. Nie! Niestety! Kawał żelaza przedziurawił klatkę piersiową. Biedny człowiek! piero się ożenił. Przenieś go na brzeg, a potem przeniesiemy innych.

I Leon objął zwłoki zmarłego i poszedł na brzeg, na którym złożył je on nie.

Potem wraz z Szuwałowem przetrzasnął trupy.

Nie mogli nic więcej uczynić.

Zresztą pozostawanie na lodzie niebezpieczne, bo przez szczeliny i pęknięcia, jęło się wzdierać coraz więcej wody i można się było spodziewać całkowitego pęknięcia lodu dookoła stłu.

Dlatego też Leon nie wahał się chwili, ażeby i Tacyannę przenieść w miejsce bezpieczne. Wziął ją na ramiona i poszedł do brzegu, posadzł na trawie.

- Czy i ta panienka ranna? - zapytał Szuwałow tonem jaknajgrzeczniejszym z wyraźnym współczuciem.

- Panie hrabio - zawołał Leon - się zapytujesz o moją małżonkę? Tacyanna Gapon jest - księżną Zubow.

- Wiem o tem, - przeproszę - panie hrabio Szuwałow - widocznie na się mocno potłukł i poraziła. W im samochodzie znajduje się szereg środków opatrunkowych, jeżeli nie wypadła. Sprawiliby mi wielką przyjemność, gdyś pan chciał z niej skorzystać.

- Dziękuję - odparł Leon - ale daję, że opatrunek będzie zbytek. Zdaje mi się, że to tylko lekkie skaleczenie. Proszę cię, Tacyanno, spróbuj podnieść.

Pochylił się, objął Tacyannę i podniósł ją na nogi.

- Więc możesz stać - zawołał Szuwałow z zachwytem - dzięki Bogu, nie stała.

Tacyanna zacięła zęby. Chciała wprawdzie straszenie, ale nie chciała być przykrości mężowi.

- Czy mogę jeszcze co uczynić, panie hrabio? - zapytał Leon - jestem do usług pańskich.

- Udasz się pan niezawodnie na brzeg - odparł Szuwałow. Bądźże pan tu bry i każ tu przyjechać wozem po py. A i ja bym chciał teraz dostać dla siebie, ale to już mniej ważne. Przedewszystkiem musimy myśleć o martwych.

Obawiał się, że utraci wzrok

P Pedro Biada Capella z Porto Alegre w stanie Rio Grande do Sul powiada: Mając lat 18 zaczęły mi po całym ciele, w gardle, uszach i oczach wychodzić i pękać małe ranki i to w tak ogromnej ilości, że zacząłem się obawiać abym nie utracił wzroku.

Za poradą dwóch przyjaciół zaczął się starannie leczyć i zachowywał najściślejszą dietę, mimo to choroba robiła dalsze, przerażające postępy, tak nędzny był stan jego zdrowia, że już był pewny, że zbliża się koniec jego życia. Wówczas za namową swego kuma zaczął używać „GALENOGAL” i z wielkim zdziwieniem wszystkich odzyskał zupełnie zdrowie i jest dziś zdrowy, silny i z zadowoleniem cędsje się swej pracy. (firma legalizowana)

Największym nieszczęściem dla ludzkości jest syfilis. - Nie byłoby jednak tylu ludzi zniszczonych ani tyle char syfilisu, gdyby wszyscy używali „GALENOGAL” - wielkiego lekarza angielskiego i znakomitego specjalisty w chorobach syfilitycznych dra Frederico W. Romano, który jest bezprzeczenie jedynym lekarstwem, które nigdy nie zawodzi i którego działanie jest radykalne i uoswiadczone przez prawie pół wieku.

Używajcie go z zaufaniem. Nr. 86P.

Są jeszcze osoby, które używają tabakę

Tabakę, którą zaprzestano używać, zaczyna na nowo wchodzić w użycie, tym razem w celu usprawiedliwionym. Zaczęto mianowicie używać tabaki leczniczej, która zrobiła wielki sukces w Europie i w Stanach Zjednoczonych. Będąc bardzo przyjemną i powodując zadowalniające kichanie, zwalcza także korzystnie katar, oczyszczając zatkanie i organy nosowe.

Tabakę taką jest Oxan Bayer, który sprzedawany jest w eleganckim opakowaniu, stosownem do noszenia w kieszeni.

Nie ma kataru, niema zaniedbanych organów nosowych, których nie ustepiła po zacywaniu tabaki.

Two. Tadeusz Kościuszko i Łączność i Zgoda w Kurytybie

zaprasza swoich członków na Walne Porooczne Zebranie, które odbędzie się dnia 24 lipca b. m. o godzinie 2-jej po południu bez względu na ilość członków. Sekretarz - Adam Trojan.

Acosmalte

GARANTIDO

Naczynia z żelaza, lano, emalowane wewnątrz na szarol. Są to jedyne naczynia, które opierają się niszczącej sile ognia nawet przy smażeniu potraw.

Uważajcie na zieloną markę z napisem „ACOSMALTE GARANTIDO” która jest przyklepiona na każdym garnku

Uważajcie na zieloną markę z napisem „ACOSMALTE GARANTIDO” która jest przyklepiona na każdym garnku

NIE ROZBIJAJĄ SIĘ, NIE PĘKAJĄ, ANI NIE KRUSZY SIĘ EMALJA.

Przy gotowaniu nie przypala się ryż ani inne potrawy. Naczynia te lano z żelaza, emalowane są z tego powodu godne polecenia, że są ekonomiczne, trwałe i higieniczne. - Specjalne korzyści z użycia naszych garnków: Prędko się ogrzewają, odporne na ogień nadają się też dla kolonii, bo są bardzo tanie i trwałe jak jakikolwiek inne.

SPROBUJCI!

Garnki te są do nabycia we wszelkich większych sklepach.

Industrias Reunidas „ALBA” S. A - Rio

Kolegium „Renascenta” Towarzystwa „Odrodzenie” - Rua Balduino Taques, Esquina Av. Dr. Fr. Burgio N. 80 Ponta Grossa

Bieżącego 1927 roku od 1-go do 15 sierpnia włączanie będą trwać zapisy do kolegium „Renascenta” w Ponta Grossie

Warunki przyjęcia do kolegium są następujące:

- 1. Wnieienie podania, do którego należy załączyć metrykę urodzenia i świadectwo zakończenia elementarnej szkoły.
2. Świadectwo jednakoże nie zwalnia od wstępnego egzaminu
3. Egzaminacyjna opłata będzie wynosić 5000, a miesięczna 15000
4. Do Kolegium mogą uczęszczać chłopcy i dziewczęta.
W kolegium od 1-go sierpnia br. będzie otwarty 1-szy kurs, a względnie i 2-gi.
Wykłady będąc kilku fachowych profesorów, żeby poziom nauki móg u-

trzymać na wysokości odpowiednich klas przynajmniej miejscowego rządowego gimnazjum.

Opócz przedmiotów w portugalskim, będą wykładane i w polskim języku: polski, dzieje Polski, literatura i nauka o współczesnej Polsce, a z języków obcych: francuski i względnie niemiecki.

Liczba lekcyjnych godzin na 1-ym kursie kolegium będzie wynosić (50) trzydzieści tygodniowo.

W sprawie kolegium prosimy się zwracać pod następującym adresem: M. Sekuta lub K. Barzezewski - Caixa postal 174 - Ponta Grossa.

„GALENOGAL” preparat znakomitego lekarza angielskiego dra Frederico W. Romano je t potężne lekarstwem wzmacniającem i oczyszczającym krew, a zarazem skutecznym i gwarantowanym środkiem w leceniu syfilisu w każdym jego perjozie, jakoteż i reumatyzmu i wszelkich chorób krwi i skrofulicznych. Skutak jego jest nadzwyczajny i nigdy nie zawodzi.

Najstarsza córka

Jest prawą ręką mamy w jej pięknej domu, jest powiernicą takki doradzającą rodzinę i pielęgniarzką dziadków. I może dlatego, że za dużo pracuje, nieważdnie, w których czuje się niezdrowa i zmęczona. Ale na szczęście jest w domu zawsze

AFIASPIRINA

Jedna doza usuwa natychmiast ból, podnosi siły i przywraca zwykły stan zdrowia i humor. Dlatego nazywa ona CAFIASPIRINE „opatrnością rodziną”.

NIE ATAKUJE SERCA I NEREK.

Również zadziwiająco działa przeciw bólowi zębów i uszu, przeciw neuralgii, reumatyzmowi, niedmiernemu użyciu alkoholu etc. etc. Reguluje cyrkulację krwi i wzmacnia

Nie należy przyjmować pastylek pożytecznych i prosić o tubkę zawierającą 20 pastylek, albo koperkę z 2 pastylkami, albo wreszcie małą paczkę (disee) zawierającą 1 pastylkę